

大宝积经发胜 志乐会

唐三藏法师菩提流志奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

说明

本简体注音版《大宝积经发胜志乐会》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘宝积部，第 0020 部，唐三藏法师菩提流志奉诏译《大宝积经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年六月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大宝积经卷第九十一	- 3 -
发胜志乐会第二十五之一	- 3 -
大宝积经卷第九十二	- 23 -
发胜志乐会第二十五之二	- 23 -
结诵仪	- 49 -
补阙真言	- 49 -
补阙圆满真言	- 49 -
普回向真言	- 49 -
礼佛发愿文	- 50 -
回向偈	- 52 -
三皈依	- 52 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hú
唵. 誝 誝 曩 . 三 婆 嚩 . 鞞 日 啰 斛 .

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 无 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ   bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法   百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí   yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持   愿 解 如 来 真 实 义

dà bǎo jī jīng juàn dì jiǔ shí yī
大宝积经卷第九十一

táng sān zàng fǎ shī pú tí liú zhì fèng zhào yì¹
唐三藏法师菩提流志奉 诏译¹

fā shèng zhì yào huì dì èr shí wǔ zhī yī
发胜志乐会第二十五之一

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yī shí fó zài bō luó nài chéng xiān rén zhù chù shī lù yuàn zhōng
一时，佛在波罗捺城仙人住处施鹿苑中，
yǔ dà bǐ qiū zhòng mǎn zú qiān rén fù yǒu wǔ bǎi zhū pú sà zhòng
与大比丘众满足千人，复有五百诸菩萨众。

shì shí zhòng zhōng duō yǒu pú sà yè zhàng shēn zhòng zhū gēn
是时，众中多有菩萨，业障深重，诸根
àn dùn shàn fǎ wēi shǎo hào yú kuì nào tán shuō shì shì dān lè
暗钝，善法微少，好于惯闹，谈说世事，耽乐
shuì mián duō zhū xì lùn guǎng yíng zhòng wù zhǒng zhǒng tān zhuó
睡眠，多诸戏论，广营众务，种种贪著，
wéi suǒ bù yīng wàng shī zhèng niàn xiū xí xié huì xià liè jīng qín
为所不应，忘失正念，修习邪慧，下劣精勤，
xíng mí huò xíng
行迷惑行。

ěr shí mí lì pú sà mó hē sà zài yú huì zhōng jiàn zhū pú sà
尔时，弥勒菩萨摩诃萨在于会中，见诸菩萨
jù zú rú shì bú shàn zhū xíng zuò shì niàn yán cǐ zhū pú sà yú
具足如是不善诸行，作是念言：“此诸菩萨，于
wú shàng pú tí yuán mǎn dào fēn jiē yǐ tuì zhuǎn wǒ jīn dāng lìng shì
无上菩提圆满道分，皆已退转；我今当令是
zhū pú sà jué wù kāi xiǎo shēng huān xǐ xīn zuò shì niàn yǐ
诸菩萨，觉悟开晓，生欢喜心。”作是念已，
jí yú bū shí cóng chán dìng qǐ wǎng dào qí suǒ gòng xiāng wèi wèn
即于晡时，从禅定起，往到其所，共相慰问，

¹ 大正藏：三藏法师菩提流志奉 诏译

fù yǐ zhǒngzhǒngróuruǎnyán cí wèishuō fǎ yào lìng qí huān xǐ
复以种种柔软言词，为说法要，令其欢喜。

yīn gào zhī yuē zhū rén zhě yún hé rǔ děng yú wú shàng pú tí yuán
因告之曰：“诸仁者！云何汝等于无上菩提圆

mǎndào fēn ér dé zēngzhǎng bú tuì zhuǎn yé
满道分而得增长不退转耶？”

shì zhū pú sà tóngshēng bó yán zūn zhě wǒ děng jīn yú wú
是诸菩萨同声白言：“尊者！我等今于无

shàng pú tí yuán mǎndào fēn wú fù zēngzhǎng wéiyǒu tuì zhuǎn hé
上菩提圆满道分，无复增长，唯有退转。何

yǐ gù wǒ xīn chángwéi yí huòsuǒ fù yú wú shàng pú tí bù néng
以故？我心常为疑惑所覆，于无上菩提不能

jiě liǎo yún hé wǒ děng dāng zuò fó yé bú zuò fó yé yú duò luò
解了。云何我等当作佛耶？不作佛耶？于堕落

fǎ yì bù néng liǎo yún hé wǒ děng dāng duò luò yé bú duò luò yé
法亦不能了。云何我等当堕落耶？不堕落耶？

yǐ shì yīn yuán shàn fǎ yù shēng chángwéi yí huò zhī suǒ chán fù
以是因缘善法欲生，常为疑惑之所缠覆。”

ěr shí mí lè pú sà ér gào zhī yuē zhū rén zhě kě gòng
尔时，弥勒菩萨而告之曰：“诸仁者！可共

wǎng yì rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī suǒ ér bǐ rú lái yī qiè
往诣如来、应供、正遍知所。而彼如来，一切

zhī zhě yī qiè jiàn zhě jù zú chéng jiù wú zhàng ài zhì jiě tuō
知者，一切见者，具足成就，无障碍智，解脱

zhī jiàn yǐ fāng biàn lì shàn zhī yī qiè zhòng shēng suǒ xíng dāng wéi
知见，以方便力，善知一切众生所行。当为

rǔ děng suí qí gēn xìng zhǒngzhǒng shuō fǎ
汝等，随其根性，种种说法。”

shì shí wǔ bǎi zhòng zhōng yǒu liù shí pú sà yǔ mí lè pú sà
是时，五百众中有六十菩萨，与弥勒菩萨

wǎng yì fó suǒ wǔ tǐ tóu dì dǐng lǐ fó zú bēi gǎn liú lèi bù
往诣佛所，五体投地，顶礼佛足，悲感流泪，不

néng zì qǐ mí lè pú sà xiū jìng yǐ bì tuì zuò yī miàn
能自起。弥勒菩萨修敬已毕，退坐一面。

ěr shí fó gào zhū pú sà yán shàn nán zǐ rǔ děng yīng qǐ
尔时，佛告诸菩萨言：“善男子，汝等应起，

wù fù bēi háo shēng dà rè nǎo rǔ yú wǎng xī zào zuò è yè yú zhū
勿复悲号生大热恼。汝于往昔造作恶业，于诸

zhòngshēng yǐ chànguè xīn chēnmà huǐ rǔ zhàngnǎosǔn hài suí zì
众 生 以 畅 悦 心 瞋 骂 毁 辱、 障 恼 损 害， 随 自
fēn bié bù néngliǎo zhī yè bào chā bié shì gù rǔ děng jīn wéi yè zhàng
分 别， 不 能 了 知 业 报 差 别。 是 故 汝 等 今 为 业 障
zhī suǒ chán fù yú zhūshàn fǎ bù néng xiū xíng
之 所 缠 覆， 于 诸 善 法 不 能 修 行。”

shí zhū pú sà wén shì yǔ yǐ cóng dì ér qǐ piāntǎnyòu
时， 诸 菩 萨 闻 是 语 已， 从 地 而 起， 偏 袒 右
jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎnggōngjìng ér bó fó yán shàn zāi
肩， 右 膝 著 地， 合 掌 恭 敬 而 白 佛 言：“ 善 哉！
shì zūn yuàn wèi wǒ děng shuō cǐ yè zhàng wǒ děng zhī zuì dāng zì
世 尊！ 愿 为 我 等 说 此 业 障。 我 等 知 罪， 当 自
tiáo fú wǒ cóng jīn rì gèng bù gǎn zuò
调 伏， 我 从 今 日 更 不 敢 作。”

ěr shí fó gào zhū pú sà yán shàn nán zǐ rǔ céng wǎng
尔 时， 佛 告 诸 菩 萨 言：“ 善 男 子， 汝 曾 往
xī yú jù liú sūn rú lái fǎ zhōng chū jiā wéi dào zì shì duō wén xiū chí
昔 于 俱 留 孙 如 来 法 中 出 家 为 道， 自 恃 多 闻 修 持
jìng jiè cháng huái jǐ mào àn ào yì zhī xīn yòu xíng tóu tuó shǎo yù zhī zú
净 戒， 常 怀 憍 慢 傲 逸 之 心。 又 行 头 陀 少 欲 知 足，
yú shì gōng dé fù shēng zhí zhuó ěr shí yǒu èr shuō fǎ bǐ qiū duō
于 是 功 德 复 生 执 著。 尔 时， 有 二 说 法 比 丘， 多
zhū qīn yǒu míng wén lì yǎng rǔ yú shì rén yǐ qiān jí xīn wàng yán fěi
诸 亲 友 名 闻 利 养。 汝 于 是 人 以 慳 嫉 心， 妄 言 诽
bàng xíng yín yù shì shì shí fǎ shī qīn yǒu juàn shǔ yóu rǔ lí jiàn shuō
谤 行 淫 欲 事。 是 时， 法 师 亲 友 眷 属， 由 汝 离 间 说
qí zhòng guò jiē lìng yí huò bù shēng xìn shòu bǐ zhū zhòngshēng yú shì
其 重 过， 皆 令 疑 惑 不 生 信 受， 彼 诸 众 生 于 是
fǎ shī wú suí shùn xīn duàn zhū shàn gēn shì gù rǔ děng yóu sī è yè
法 师 无 随 顺 心 断 诸 善 根。 是 故 汝 等 由 斯 恶 业，
yǐ yú liù shí bǎi qiān suì zhōngshēng ā bí dì yù yú yè wèi jìn fù
已 于 六 十 百 千 岁 中 生 阿 鼻 地 狱。 余 业 未 尽， 复
yú sì shí bǎi qiān suì zhōngshēng děng huó dì yù yú yè wèi jìn fù
于 四 十 百 千 岁 中 生 等 活 地 狱。 余 业 未 尽， 复
yú èr shí bǎi qiān suì zhōngshēng hēi shéng dì yù yú yè wèi jìn fù
于 二 十 百 千 岁 中 生 黑 绳 地 狱。 余 业 未 尽， 复
yú liù shí bǎi qiān suì zhōngshēng shāo rè dì yù cóng bǐ mò yǐ huán
于 六 十 百 千 岁 中 生 烧 热 地 狱。 从 彼 殁 已， 还

dé wéi rén wǔ bǎi shì zhōngshēngmáng wú mù yǐ cán yè gù zài
得为人，五百世中生盲无目。以残业故，在
zài suǒshēng chángduōméng dùn wàng shī zhèngniàn zhàng fù shàn
在所生，常多蒙²钝，忘失正念，障覆善
gēn fú dé wēishǎo xíngróngchǒuquē rén bù xǐ jiàn fěi bàngqīng
根，福德微少，形容丑缺，人不喜见，诽谤轻
jiàn xì nòng qī xián chángshēngbiān dì pín qióng xià liè sàng shī cái
贱，戏弄欺嫌。常生边地贫穷下劣，丧失财
bǎo zī shēngjiānnán bù wéizhòng rén zūnzhòngjìng ài cóng cǐ mò yǐ
宝资生艰难，不为众人尊重敬爱。从此歿已，
yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng fǎ yù miè shí huán yú biān dì xià liè
于后末世五百岁中法欲灭时，还于边地下劣
jiā shēng kuì fá jī dòng wéi rén fěi bàng wàng shī zhèngniàn bù
家生，匮乏饥冻，为人诽谤，忘失正念，不
xiū shàn fǎ shè yù xiū xíng duōzhū liú nán suī zàn fā qǐ zhì huì guāng
修善法，设欲修行，多诸留难。虽暂发起智慧光
míng yǐ yè zhàng gù xún fù huán mò rǔ děngcóng bǐ wǔ bǎi suì hòu
明，以业障故寻复还没。汝等从彼五百岁后，
shì zhū yè zhàng ěr nǎi xiāomiè yú hòu dé shēng ā mí tuó fó jí lè
是诸业障尔乃消灭，于后得生阿弥陀佛极乐
shì jiè shì shí bǐ fó dāngwèi rǔ děngshòu ā nòuduōluó sānmiǎosān
世界。是时，彼佛当为汝等授阿耨多罗三藐三
pú tí jì
菩提记。”

ěr shí zhū pú sà děngwén fó suǒshuō jǔ shēnmáoshù shēn
尔时，诸菩萨等闻佛所说，举身毛竖，深
shēngyōu huǐ biàn zì wěn lèi qián bái fó yán shì zūn wǒ jīn fā
生忧悔，便自抆泪，前白佛言：“世尊！我今发
lù huǐ qí guò jiù wǒ děngcháng yú pú sà shèngrén qīngmàn jí huì jí
露悔其过咎。我等常于菩萨乘人轻慢嫉恚及
yú yè zhàng jīn yú fó qián rú zuì chàn huǐ wǒ děng jīn rì yú shì zūn
余业障，今于佛前如罪忏悔。我等今日于世尊
qián fā hóng shì yuàn
前发弘誓愿：

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò yú pú sà shèng
“世尊！我从今日至未来际，若于菩萨乘

² 大正藏：蒙；永乐北藏及龙藏：蒙

rén jiàn yǒu wéi fàn jǔ lù qí guò wǒ děng zé wéi qī kuáng rú lái
人见有违犯举露其过，我等则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò yú pú sà shèng
“世尊！我从今日至未来际，若于菩萨乘

rén xì nòng jī xián kǒng jù qīng jiàn wǒ děng zé wéi qī kuáng rú lái
人戏弄、讥嫌、恐惧、轻贱，我等则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò jiàn zài jiā chū jiā
“世尊！我从今日至未来际，若见在家出家

pú sà shèng rén yǐ wǔ yù lè yóu xì huān yú jiàn shòu yòng shí zhōng
菩萨乘人以五欲乐游戏欢娱，见受用时，终

bù yú bǐ sī qiú qí guò cháng shēng xìn jìng qǐ jiào shī xiǎng ruò bù ěr
不于彼伺求其过，常生信敬起教师想；若不尔

zhě wǒ děng zé wéi qī kuáng rú lái
者，我等则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò yú pú sà shèng
“世尊！我从今日至未来际，若于菩萨乘

rén qiān qīn yǒu jiā jí zhū lì yǎng nǎo bǐ shēn xīn lìng qí bī pò wǒ
人慳亲友家及诸利养，恼彼身心令其逼迫，我

děng zé wéi qī kuáng rú lái
等则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò yú pú sà shèng
“世尊！我从今日至未来际，若于菩萨乘

rén yǐ yī cū yán lìng qí bú yuè wǒ děng zé wéi qī kuáng rú lái
人以一粗言令其不悦，我等则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò yú pú sà shèng
“世尊！我从今日至未来际，若于菩萨乘

rén zhòu yè liù shí bù qín lǐ shì wǒ děng zé wéi qī kuáng rú lái
人昼夜六时不勤礼事，我等则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì wèi yù hù chí cǐ
“世尊！我从今日至未来际，为欲护持此

hóng shì gù bù xī shēn mìng ruò bù ěr zhě wǒ děng zé wéi qī kuáng rú lái
弘誓故不惜身命；若不尔者，我等则为欺诳

rú lái
如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò yú shēng wén jí
“世尊！我从今日至未来际，若于声闻及

pì zhī fó yǐ qīngmàn xīn wèi yú bǐ děng bú shèng yú wǒ wǒ děng zé
辟支佛以轻慢心谓于彼等不胜于我，我等则
wéi qī kuáng rú lái
为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò bú shàn néng cuī
“世尊！我从今日至未来际，若不善能摧
fú qí shēn shēng xià liè xiǎng rú zhān tuó luó jí yú gǒu quǎn wǒ děng
伏其身生下劣想，如旃陀罗及于狗犬，我等
zé wéi qī kuáng rú lái
则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò zì zàn tàn yú tā
“世尊！我从今日至未来际，若自赞叹于他
huǐ zǐ wǒ děng zé wéi qī kuáng rú lái
毁訾，我等则为欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò bú bù wèi dòu
“世尊！我从今日至未来际，若不怖畏斗
zhēng zhī chù qù bǎi yóu xún rú jí fēng chuī wǒ děng zé wéi qī kuáng
诤之处，去百由旬如疾风吹，我等则为欺诳
rú lái
如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì ruò yú chí jiè duō wén
“世尊！我从今日至未来际，若于持戒多闻
tóu tuó shǎo yù zhī zú yī qiè gōng dé shēn zì xuànyào wǒ děng zé wéi
头陀少欲知足一切功德身自炫耀，我等则为
qī kuáng rú lái
欺诳如来。

shì zūn wǒ cóng jīn rì zhì wèi lái jì suǒ xiū shàn běn bú
“世尊！我从今日至未来际，所修善本不
zì jīn fá suǒ xíng zuì yè cán kuì fā lù ruò bù ěr zhě wǒ děng zé
自矜伐，所行罪业惭愧发露；若不尔者，我等则
wéi qī kuáng rú lái
为欺诳如来。”

ěr shí shì zūn zàn zhū pú sà shàn zāi shàn zāi shàn nán
尔时，世尊赞诸菩萨：“善哉！善哉！善男
zǐ shàn shuō rú shì jué wù zhī fǎ shàn fā rú shì guǎng dà shì yuàn
子，善说如是觉悟之法，善发如是广大誓愿。
néng yǐ rú shì jué dìng zhī xīn ān zhù qí zhōng yī qiè yè zhàng jiē xī
能以如是决定之心安住其中，一切业障皆悉

xiāomiè wú liàngshàngēn yì dāngzēngzhǎng
消灭，无量善根亦当增长。”

fó fù gào mí lè pú sà mó hē sà yán mí lè ruò yǒu pú sà
佛复告弥勒菩萨摩诃萨言：“弥勒，若有菩萨

wèi yù qīngjìng zhū yè zhàngzhě dāng fā rú shì guǎng dà shì yuàn
为欲清净诸业障者，当发如是广大誓愿。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn pō yǒushànnán
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！颇有善男

zǐ shàn nǚ rén děng hù chí cǐ yuàn dāng dé yuánmǎn bú tuì zhuǎn
子善女人等，护持此愿，当得圆满不退转

yé
耶？”

fó gào mí lè pú sà yán ruò yǒu shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
佛告弥勒菩萨言：“若有³善男子善女人等，

xíng pú sà dào hù chí cǐ yuàn nìngshěshēnmìng zhōng bù quējiǎn
行菩萨道，护持此愿，宁舍身命，终不缺减，

lìng qí tuì zhuǎn
令其退转。”

ěr shí mí lè pú sà fù bó fó yán shì zūn ruò yǒu pú sà
尔时，弥勒菩萨复白佛言：“世尊！若有菩萨

yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng fǎ yù miè shí chéng jiù jǐ fǎ ān wěn
于后末世五百岁中法欲灭时，成就几法，安隐

wú nǎo ér dé jiě tuō
无恼而得解脱？”

fó gào mí lè pú sà yán mí lè ruò yǒu pú sà yú hòu mò shì
佛告弥勒菩萨言：“弥勒，若有菩萨于后末世

wǔ bǎi suì zhōng fǎ yù miè shí dāng chéng jiù sì fǎ ān wěn wú nǎo
五百岁中法欲灭时，当成就四法，安隐无恼

ér dé jiě tuō hé děng wéi sì suǒ wèi yú zhū zhòng shēng bù qiú qí
而得解脱。何等为四？所谓于诸众生不求其

guò jiàn zhū pú sà yǒu suǒ wéi fàn zhōng bù jǔ lù yú zhū qīn yǒu jí shī
过；见诸菩萨有所违犯终不举露；于诸亲友及施

zhǔ jiā bù shēng zhí zhuó yǒng duàn yī qiè cū guǎng zhī yán mí lè
主家不生执著；永断一切粗犷之言。弥勒，

shì wéi pú sà yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng fǎ yù miè shí chéng jiù
是为菩萨于后末世五百岁中法欲灭时，成就

³ 大正藏：有；永乐北藏及龙藏：若有

sì fǎ ān wěn wú nǎo ér dé jiě tuō
四法安隐无恼而得解脱。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

bù qiú tā guō shī yì bù jǔ rén zuì
不求他过失 亦不举人罪

lí cū yǔ qiān lìn shì rén dāng jiě tuō
离粗语慳吝 是人当解脱

mí lè fù yǒu pú sà yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng fǎ yù
“弥勒，复有菩萨于后末世五百岁中法欲

miè shí dāng chéng jiù sì fǎ ān wěn wú nǎo ér dé jiě tuō hé děng
灭时，当成就四法，安隐无恼而得解脱。何等

wéi sì suǒ wèi bù yīng qīn jìn xiè dài zhī rén shě lí yī qiè kuì nào zhī
为四？所谓不应亲近懈怠之人；舍离一切愤闹之

zhòng dú chǔ xián jìng cháng qín jīng jìn yǐ shàn fāng biàn tiáo fú qí shēn
众；独处闲静常勤精进；以善方便调伏其身。

mí lè shì wéi pú sà yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng fǎ yù miè shí
弥勒，是为菩萨于后末世五百岁中法欲灭时，

chéng jiù sì fǎ ān wěn wú nǎo ér dé jiě tuō
成就四法安隐无恼而得解脱。”

ěr shí shì zūn yù chóng xuān cǐ yì ér shuō jì yán
尔时，世尊欲重宣此义而说偈言：

dāng shě yú xiè dài yuǎn lí zhū kuì nào
当舍于懈怠 远离诸愤闹

jì jìng cháng zhī zú shì rén dāng jiě tuō
寂静常知足 是人当解脱

ěr shí shì zūn shuō cǐ jì yǐ gào mí lè pú sà yán mí
尔时，世尊说此偈已，告弥勒菩萨言：“弥

lè shì gù pú sà yú hòu mò shì wǔ bǎi suì shí yù zì wú nǎo ér jiě
勒，是故菩萨于后末世五百岁时，欲自无恼而解

tuō zhě chú miè yī qiè zhū yè zhàng zhě yīng dāng shě lí kuì nào zhī chù
脱者、除灭一切诸业障者，应当舍离愤闹之处，

zhù ā lán rě jì jìng lín zhōng yú bù yīng xiū ér xiū xíng zhě jí zhū lǎn
住阿兰若寂静林中。于不应修而修行者，及诸懒

duò xiè dài zhī shǔ jiē dāng yuǎn lí dàn zì guān shēn bù qiú tā guò
堕懈怠之属，皆当远离。但自观身不求他过，

yào yú tián mò qín xíng bō rě bō luó mì duō xiāng yīng zhī xíng ruò yù yú
乐于恬默，勤行般若波罗蜜多相应之行。若欲于

bǐ zhūzhòngshēngděng shēnshēngliánmǐnduōsuǒráo yì yīng yǐ wú xī
彼诸众生等，深生怜愍多所饶益，应以无希
wàng xīn qīngjìngshuō fǎ
望心清净说法。

fù cì mí lè ruò pú sà yǐ wú xī wàng xīn xíng fǎ shī shí
“复次，弥勒，若菩萨以无希望心行法施时，
bù zhuómíngwén lì yǎngguǒbào yǐ ráo yì shì ér wéishàngshǒu cháng
不著名闻利养果报，以饶益事而为上首，常
wèizhòngshēngguǎngxuānzhèng fǎ dāng dé chéng jiù èr shí zhǒng lì
为众生广宣正法，当得成就二十种利。
yún hé míng wéi èr shí zhǒng lì suǒ wèizhèngniànchéng jiù zhì huì
云何名为二十种利？所谓正念成就；智慧
jù zú yǒujiān chí lì zhù qīngjìng xíng shēng jué wù xīn dé chū
具足；有坚持力；住清净行；生觉悟心；得出
shì zhì bù wéizhòngmó zhī suǒ dé biàn shǎo yú tān yù wú yǒuchēn
世智；不为众魔之所得便；少于贪欲；无有瞋
huì yì bù yú chī zhū fó shì zūn zhī suǒ yì niàn fēi rén shǒu hù
恚；亦不愚痴；诸佛世尊之所忆念；非人守护；
wú liàngzhūtiān jiā qí wēi dé juànshǔ qīn yǒu wú néng jǔ huài yǒusuǒ
无量诸天加其威德；眷属亲友无能沮坏；有所
yánshuō rén bì xìn shòu bù wéiyuàn jiā sì qiú qí biàn dé wú suǒ wèi
言说人必信受；不为怨⁴家伺求其便；得无所畏；
duōzhūkuài lè wéizhū zhì rén zhī suǒ chēng tàn shànnéngshuō fǎ zhòng
多诸快乐；为诸智人之所称叹；善能说法众
rén jìngyǎng mí lè shì wéi pú sà dāng dé chéng jiù èr shí zhǒng lì
人敬仰。弥勒，是为菩萨当得成就二十种利，
bù zhuómíngwén lì yǎngguǒbào xíngráo yì shì ér wéishàngshǒu cháng
不著名闻利养果报，行饶益事而为上首，常
wèizhòngshēng yǐ wú xī wàng xīn qīngjìngshuō fǎ
为众生以无希望心清净说法。

fù cì mí lè ruò pú sà yǐ wú xī wàng xīn xíng fǎ shī shí
“复次，弥勒，若菩萨以无希望心行法施时，
bù zhuómíngwén lì yǎngguǒbào yǐ ráo yì shì ér wéishàngshǒu cháng
不著名闻利养果报，以饶益事而为上首，常
wèizhòngshēngguǎngxuānzhèng fǎ yòunéngchéng jiù èr shí zhǒng lì
为众生广宣正法，又能成就二十种利。

⁴ 大正藏：冤；永乐北藏及龙藏：怨

yún hé míng wéi èr shí zhǒng lì suǒ wèi wèi shēng biàn cái ér néng dé
云何名为二十种利？所谓未生辩才而能得
shēng yǐ shēng biàn cái zhōng bú wàng shī cháng qín xiū xí dé tuó luó
生；已生辩才终不忘失；常勤修习得陀罗
ní yǐ shǎo gōng yòng shàn néng lì yì wú liàng zhòng shēng yǐ shǎo gōng
尼；以少功用善能利益无量众生；以少功
yòng lìng zhū zhòng shēng qǐ zēng shàng xīn gōng jìng zūn zhòng dé shēn kǒu
用令诸众生起增上心恭敬尊重；得身、口、
yì qīng jìng lǜ yí chāo guò yī qiè è dào bù wèi yú mìng zhōng shí
意清净律仪；超过一切恶道怖畏；于命终时，
xīn dé huān xǐ xiǎn yáng zhèng fǎ cuī fú yì lùn yī qiè háo guì wēi
心得欢喜；显扬正法；摧伏异论；一切豪贵威
dé zūn yán yóu zì bù néng yǒu suǒ kuī wàng hé kuàng xià liè shǎo fú
德尊严犹自不能有所窥望，何况下劣少福
zhòng shēng zhū gēn chéng jiù wú néng yìng bì jù zú shè shòu shū shèng
众生；诸根成就无能映蔽；具足摄受殊胜
yì yào dé shē mó tā pí pó shè nà nán xíng zhī xíng jiē dé yuán mǎn
意乐；得奢摩他、毗婆舍那；难行之行皆得圆满；
fā qǐ jīng jìn pǔ hù zhèng fǎ sù jí néng chāo bú tuì zhuǎn dì yī
发起精进普护正法；速疾能超不退转地；一
qiè xíng zhōng suí shùn ér zhù mí lè shì wéi pú sà dāng dé chéng jiù
切行中随顺而住。弥勒，是为菩萨当得成就
èr shí zhǒng lì bù zhuó míng wén lì yǎng guǒ bào xíng ráo yì shì ér wéi
二十种利，不著名闻利养果报，行饶益事而为
shàng shǒu cháng wèi zhòng shēng yǐ wú xī wàng xīn qīng jìng shuō fǎ
上首，常为众生以无希望心清净说法。”

fó gào mí lè rǔ guān wèi lái hòu wǔ bǎi suì yǒu zhū pú sà
佛告弥勒：“汝观未来后五百岁，有诸菩萨
shèn wéi wú zhì xíng fǎ shī shí ruò yǒu lì yǎng shēng huān xǐ xīn ruò
甚为无智，行法施时，若有利养生欢喜心，若
wú lì yǎng bù shēng huān xǐ bǐ zhū pú sà wèi rén shuō fǎ zuò rú shì
无利养不生欢喜。彼诸菩萨为人说法，作如是
xīn yún hé dāng lìng qīn yǒu tán yuè guī shǔ yú wǒ fù gèng niàn yán
心：‘云何当令亲友檀越归属于我？’复更念言：
yún hé dāng lìng zài jiā chū jiā zhū pú sà děng ér yú wǒ suǒ shēng
‘云何当令在家、出家诸菩萨等，而于我所生

jìng xìn xīn gōngjìng gòngyǎng yī fú yǐn shí wò jù tāngyào
净信心，恭敬供养衣服、饮⁵食、卧具、汤药？’

rú shì pú sà yǐ cái lì gù wèi rén shuō fǎ ruò wú lì yǎng xīn shēng pí
如是菩萨以财利故为人说法，若无利养心生疲

yàn mí lè pì rú yǒu rén zhì yào qīng jìng huò wéi sǐ shé sǐ gǒu
厌。弥勒，譬如有人志乐清净，或为死蛇、死狗、

sǐ rén děng shī nóng xuè làn huài xì zhuó qí jǐng shì rén yōu nǎo shēn
死人等尸、脓血烂坏系著其颈。是人忧恼深

shēng yàn huàn yǐ wéi nì gù mí mèn bù ān mí lè dāng zhī yú hòu
生厌患，以违逆故迷闷不安。弥勒，当知于后

mò shì wǔ bǎi suì zhōng shuō fǎ zhī rén yì fù rú shì yú zhū yī qiè
末世五百岁中，说法之人亦复如是，于诸一切

wú lì yǎng chù bú shùn qí xīn wú yǒu zī wèi biàn shēng yàn juàn qì shě
无利养处，不顺其心无有滋味，便生厌倦弃舍

ér qù bǐ zhū fǎ shī zuò rú shì niàn wǒ yú cǐ zhōng shuō fǎ wú yì
而去。彼诸法师作如是念：‘我于此中说法无益。

hé yǐ gù shì zhū rén děng yú wǒ suǒ xū yī fú yǐn shí wò jù
何以故？是诸人等于我所须衣服、饮食、卧具、

yī yào bù shēng yōu niàn hé yuán yú cǐ tú zì pí láo mí lè shì
医药不生忧念。何缘于此徒自疲劳。’弥勒，是

zhū fǎ shī zì qiú gòng yǎng jǐ shì zūn zhòng shè shòu tóng zhù jí yú
诸法师自求供养、给侍、尊重，摄受同住及于

jìn zhù bù wéi yú fǎ jí lì yì shì ér shè shòu zhī shì zhū fǎ shī zì
近住，不为于法及利益事而摄受之。是诸法师自

qiú yǐn shí yī fú wò jù zhà xiàn yì xiàng rù yú wáng chéng
求饮食、衣服、卧具，诈现异相，入于王城、

guó yì jù luò ér shí bù wéi lì yì chéng shú yú zhū zhòng shēng ér
国邑、聚落，而实不为利益成熟于诸众生而

xíng fǎ shī suǒ yǐ zhě hé mí lè wǒ bù shuō yán yǒu xī qiú zhě wéi
行法施，所以者何？⁶弥勒，我不说言有希求者为

fǎ shī qīng jìng hé yǐ gù ruò xīn yǒu xī qiú zé fǎ wú píng děng wǒ
法施清净。何以故？若心有希求则法无平等。我

bù shuō yán tān wū xīn zhě néng chéng shú zhòng shēng hé yǐ gù zì
不说言贪污心者能成熟众生。何以故？自

wèi chéng shú néng chéng shú tā wú yǒu shì chù mí lè wǒ bù shuō
未成熟能成熟他，无有是处。弥勒，我不说

⁵ 大正藏：饭；永乐北藏及龙藏：饮

⁶ 大正藏：众生；永乐北藏及龙藏：众生而行法施，所以者何？

yán zūn zhòng gòng yǎng ān lè qí shēn tān zhuó shè shòu bú jìng wù zhě wéi
言尊重供养安乐其身，贪著摄受不净物者为
lì yì shì hé yǐ gù wéi qiú zì shēn ān wěn fēng lè shè shòu zhòng
利益事。何以故？为求自身安隐丰乐摄受众
huì bù néng lìng qí ān zhù zhèng xìn mí lè wǒ bù shuō yán jiǎo zhà
会，不能令其安住正信。弥勒，我不说言矫诈
zhī rén zhù ā lán rě bó fú dé zhě ér wéi shǎo yù tān shèng wèi zhě
之人住阿兰若，薄福德者而为少欲，贪胜味者
míng yì mǎn zú duō qiú měi shàn yǐ wéi qǐ shí mí lè wǒ bù shuō
名易满足，多求美膳以为乞食。弥勒，我不说
yán qǐ qiú zhǒng zhǒng shàng miào yī fú wèi rú shì děng chí fèn sǎo yī
言乞求种种上妙衣服，谓如是等持粪扫衣。
mí lè wǒ bù shuō yán zài jiā chū jiā wú shí zhī zhě wéi lí kuì nào
弥勒，我不说言在家、出家无识知者为离愆闹。
mí lè wǒ bù shuō yán chǎn qū zhī rén zhí fó xīng shì qiú tā duǎn zhě
弥勒，我不说言谄曲之人值佛兴世，求他短者
wéi rú lǐ xiū xíng duō sǔn hài zhě míng jiè yùn qīng jìng zēng shàng màn zhě
为如理修行，多损害者名戒蕴清净，增上慢者
wéi duō wén dì yī mí lè wǒ bù shuō yán hào péng dǎng zhě míng zhù lǜ
为多闻第一。弥勒，我不说言好朋党者名住律
yí xīn gòng gāo zhě míng zūn jìng fǎ shī qǐ yǔ qīng nòng wéi shàn shuō fǎ
仪，心贡高者名尊敬法师，绮语轻弄为善说法，
yǔ sú jiāo zá néng yú sēng zhòng lí zhū guò shī mí lè wǒ bù shuō yán
与俗交杂能于僧众离诸过失。弥勒，我不说言
jiǎn shèng fú tián wéi shī bú wàng bào qiú ēn bào zhě wéi shàn shè zhū shì
简胜福田为施不望报，求恩⁷报者为善摄诸事，
qiú gōng jìng lì yǎng wéi zhì yào qīng jìng duō wàng jì zhě yǐ wéi chū jiā
求恭敬利养为志乐清净，多妄计者以为出家。
mí lè wǒ bù shuō yán fēn bié bǐ wǒ míng yào chí jiè bù zūn jìng zhě
弥勒，我不说言分别彼我名乐持戒，不尊敬者
míng wéi tīng fǎ yào zhuó shì diǎn zhòu zǔ yán lùn yǐ wéi ài fǎ mí lè
名为听法，乐著世典呪诅言论以为爱⁸法。弥勒，
wǒ bù shuō yán yú zhū kōng xìng wú shèng jiě zhě néng chū lí shēng sǐ duō
我不说言于诸空性无胜解者能出离生死，多
zhí zhuó zhě wéi lí zhū xíng mí lè wǒ bù shuō yán yú pú tí fēn zhù yǒu
执著者为离诸行。弥勒，我不说言于菩提分住有

⁷ 大正藏：恩；永乐北藏：思；龙藏：恩

⁸ 大正藏：受；永乐北藏及龙藏：爱

suǒ dé míngwéizhèng zhì mí lè wǒ bù shuōyán wú shì lì zhě rěn rǔ
所得名为证智。弥勒，我不说言无势力者忍辱
chéng jiù wú ráo chùzhě pī rěn rǔ jiǎ shǎofán nǎozhě míng lǜ yí qīng
成就，无饶触者被忍辱甲，少烦恼者名律仪清
jìng xié fāngbiànzhě wéi rú shuō xiū xíng mí lè wǒ bù shuōyán ài
净，邪方便者为如说修行。弥勒，我不说言爱
yánshuōzhě wéi yī xīn zhù hào yíng shì wù yú fǎ wú sǔn zhì yào qīng jìng
言说者为一心住，好营世务于法无损，志乐清静
duò zhū è qù xiū xí zhì huì wéi kuì nàoxíng mí lè wǒ bù shuōyán
堕诸恶趣，修习智慧为愤闹行。弥勒，我不说言
fāngbiàn xiāng yìng míng wéi chǎn qū bù qiú lì yǎng ér wéi wàng yǔ wú
方便相应名为谄曲，不求利养而为妄语，无
zhí zhuózhě fěi bàngzhèng fǎ hù zhèng fǎ zhě ér xī shēnmìng suǒ xíng
执著者诽谤正法，护正法者而惜身命，所行
xià liè wéi wú shèng màn rú shì mí lè yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng
下劣为无胜慢。如是弥勒，于后末世五百岁中，
dāng yǒu pú sà dùn gēn xiǎo zhì chǎn qū xū kuáng zhù yú zéi xíng nǚ yīng
当有菩萨钝根小智谄曲虚逛，住于贼行，汝应
hù zhī
护之。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn zuì hòu mò shì wǔ
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！最后末世五
bǎi suì zhōng wéi cǐ liù shí zhū pú sà děng yè zhàng suǒ chán wéi fù
百岁中，唯此六十诸菩萨等业障所缠，为复
gèng yǒu yú pú sà yé
更有余菩萨耶？”

fó gào mí lè pú sà yán mí lè yú hòu mò shì wǔ bǎi suì
佛告弥勒菩萨言：“弥勒，于后末世五百岁
zhōng yǒu zhū pú sà duō wéi yè zhàng zhī suǒ chán fù shì zhū yè zhàng
中，有诸菩萨多为业障之所缠覆。是诸业障，
huò yǒu xiāomiè huò fù zēngzhǎng mí lè yú cǐ wǔ bǎi zhū pú sà
或有消灭，或复增长。弥勒，于此五百诸菩萨
zhōng yǒu èr shí pú sà yè zhàng wēi shǎo hòu wǔ bǎi suì huán lái shēng
中，有二十菩萨业障微少，后五百岁还来生
cǐ chéng yì jù luò chán shì shān yě zhōng xìng zūn háo yǒu
此城邑、聚落、廛市⁹、山野，种姓尊豪，有

⁹ 大正藏：闲；永乐北藏及龙藏：市

dà wēi dé cōngmíng zhì huì shànqiǎofāngbiàn xīn yì tiáoróu cháng
大威德，聪明智慧，善巧方便，心意调柔，常
huái cí mǐn duōsuǒráo yì yánmào duānyán biàn cái qīngmiào shù
怀慈愍，多所饶益，颜貌端严，辩才清妙，数
shù gōngqiǎo jiē néngshàn zhī zì yǐn qí dé ān zhù tóu tuó gōng dé zhī
术工巧皆能善知。自隐其德，安住头陀功德之
xíng zài zài suǒshēngshě jiā wéidào yǐ yú wúliàng ā sēng qí jù zhī
行，在在所生舍家为道。已于无量阿僧祇俱胝
jié zhōng jī jí ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hù chí zhèng fǎ bù
劫中，积集阿耨多罗三藐三菩提，护持正法不
xī shēnmìng zhù ā lán rě kòngxián lín zhōng cháng qín jīng jìn bù qiú
惜身命，住阿兰若空闲林中，常勤精进不求
lì yǎng shàn rù yī qiè zhòngshēng xīn xíng zhòushù yán lùn xī néngliǎo
利养，善入一切众生心行，呪术言论悉能了
zhī yú zhū yì lǐ shǎowénduō jiě biàn cái zhì huì jiē xī jù zú
知，于诸义理少闻多解，辩才智慧皆悉具足。
bǐ zhū pú sà yú shì fǎ zhōng jīng qín xiū xí dé tuó luó ní wú ài biàn
彼诸菩萨于是法中，精勤修习得陀罗尼无碍辩
cái yú sì zhòngzhōng xuānshuō zhèng fǎ yǐ fó wēi dé jiā bèi lì gù
才，于四众中宣说正法，以佛威德加被力故，
yú fó suǒshuō xiū duō luó qí yè shòu jì qié tuó yōu tuó nà
于佛所说修多罗、祇夜、授¹⁰记、伽陀、优陀那、
ní tuó nà ā bō tuó nà yī dì yuè duō qié shé duō qié pí fó
尼陀那、阿波陀那、伊帝越多伽、阇多伽、毗佛
lūè ā fú tuó dá mó yōu bō tí shě jiē dé biàn cái wú ài zì zài
略、阿浮陀达摩、优波提舍皆得辩才无碍自在。
mí lè bǐ zhū èr shí shànqiǎo pú sà cóng yú hé shàng ā shé lí suǒ
弥勒，彼诸二十善巧菩萨，从于和上阿阁梨所
dé wén wú liàng bǎi qiān qì jīng jiē néng shòu chí dāng shuō shì yán
得闻无量百千契经，皆能受持。当说是言：
wǒ cǐ fǎ mén cóng mǒu hé shàng ā shé lí suǒ qīn zì tīng shòu
‘我此法门，从某和尚¹¹阿阁梨所亲自听受，
wú yǒu yí huò mí lè yú bǐ shí zhōng dāng yǒu zài jiā chū jiā zhū
无有疑惑。’弥勒，于彼时中当有在家、出家诸
pú sà děng wú yǒu zhì huì shànqiǎofāngbiàn yú cǐ shòu chí zhèng fǎ
菩萨等，无有智慧善巧方便，于此受持正法

¹⁰ 大正藏：受；永乐北藏及龙藏：授

¹¹ 大正藏：上；永乐北藏及龙藏：尚

pú sà suǒshuō zhī fǎ quèshēng jī xiàoqīng huǐ bàngyán rú shì
菩萨所说之法，却生讥笑轻毁，谤言：‘如是
zhī fǎ jiē yóu rǔ děngshànqiǎoyán cí suí yì zhì zào shí fēi rú lái
之法，皆由汝等善巧言词随意制造，实非如来
zhī suǒxuānshuō wǒ děng yú zhōng bù néng xìn yào fā xī yǒu xīn mí
之所宣说。我等于中不能信乐发希有心。’弥
lè dāng ěr zhī shí wú liàngzhòngshēng yú shì fǎ shī jiē shēng fěi bàng
勒，当尔之时，无量众生于是法师皆生诽谤，
shě zhī ér qù hù xiāngwèiyán shì zhū bǐ qiū wú yǒu guǐ fàn duō
舍之而去，互相谓言：‘是诸比丘无有轨范，多
zhū xié shuō bù yī qì jīng bù yī jiè lǜ yóu rú chāng jì xì nòng
诸邪说，不依契经、不依戒律，犹如倡妓¹²戏弄
zhī fǎ rǔ děng yú zhōng mò shēng xìn yào fā xī yǒu xīn fēi zhèng fǎ
之法。汝等于中莫生信乐发希有心，非正法
yě mí lè bǐ zhū yú rén wéi mó suǒ chí yú shì fǎ zhōng bù néng
也。’弥勒，彼诸愚人为魔所持，于是法中不能
jiě liǎo wèi fēi rú lái zhī suǒyǎnshuō yú shì chí fǎ zhū bǐ qiū suǒ
解了，谓非如来之所演说。于是持法诸比丘所
shēng yú fěi bàng zuò huài fǎ yè yǐ shì yīn yuán dāng duò è dào
生于诽谤，作坏法业。以是因缘，当堕恶道。
shì gù mí lè ruò zhū zhì huì shàn qiǎo pú sà yù hù zhèng fǎ dāng yǐn
是故弥勒，若诸智慧善巧菩萨欲护正法当隐
qí dé yú duō fēn bié zhū zhòngshēng suǒ yīng xū hù niàn mò lìng yú rǔ
其德，于多分别诸众生所应须护念，莫令于汝
shēng bú shàn xīn
生不善心。”

ěr shí mí lè pú sà ér bó fó yán xī yǒu shì zūn yú
尔时，弥勒菩萨而白佛言：“希有！世尊！于
hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng yǒu zhū pú sà shèn wéi wú zhì yú dà zhòng
后末世五百岁中，有诸菩萨甚为无智，于大众
zhōng fěi bàng zhèng fǎ jí chí fǎ zhě fù yú qí zhōng dāng yú biàn cái
中诽谤正法及持法者，复于其中当于辩才
jí tuó luó ní ér yú shì fǎ bù néng xìn shòu
及陀罗尼，而于是法不能信受。

shì zūn pì rú yǒu rén kě fá xū shuǐ wǎng yì quán chí ér
“世尊！譬如有人渴乏须水，往诣泉池而

¹² 大正藏：伎；永乐北藏及龙藏：妓

yù yǐn zhī shì rén xiān lái tóu zhū fèn huì yú cǐ shuǐ zhōng hòu bù
欲饮之。是人先来，投诸粪秽于此水中。后不
jué zhī yù yǐn qí shuǐ biàn qǔ xiù zhī jì wén chòu yǐ bù yǐn qí
觉知欲饮其水，便取嗅之。既闻臭已，不饮其
shuǐ bǐ zhī zì wū gèng shuō qí guò nǎi zhì tàn yán qí zāi
水。彼之自污，更说其过，乃至叹言：‘奇哉！

cǐ shuǐ shèn dà chòu huì shì rén guò shī dōu bù jué zhī ér yú shì shuǐ
此水甚大臭秽。’是人过失都不觉知，而于是水

fǎn shēng yuàn jiù shì zūn rú quán chí zhě dāng zhī jí shì chí fǎ
反生怨咎。世尊！如泉池者，当知即是持法

bǐ qiū yóu fó shén lì yú cǐ fǎ yǎn shàn néng jiě shuō yòu fù rú
比丘。由佛神力，于此法眼善能解说。又复如

bǐ yú chī zhī rén ruò yú quán chí zì tóu fèn huì hòu bù jué zhī yù yǐn
彼愚痴之人，若于泉池自投粪秽，后不觉知欲饮

shuǐ zhě shì zūn zuì hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng yǒu zhū wú zhì zhū pú
水者。世尊！最后末世五百岁中，有诸无智诸菩

sà děng yì fù rú shì yú bǐ zhèng fǎ jí chí fǎ zhě shēng fěi bàng yǐ
萨等亦复如是，于彼正法及持法者生诽谤已，

fù yú shì rén tīng shòu fǎ wèi bǐ rén zì shī dōu bù jué zhī yǐ yí huò
复于是人听受法味。彼人自失都不觉知，以疑惑

guò wū rǎn yì gēn bǐ chí fǎ zhě dāng bèi xì nòng huò shòu jī xiào
过污染意根，彼持法者，当被戏弄，或受讥笑。

nǎi zhì tàn yán qí zāi cǐ fǎ wéi zhū guò shī zhī suǒ rǎn wū bǐ
乃至叹言：‘奇哉！此法为诸过失之所染污。’彼

wú zhì rén yú cǐ zhèng fǎ jí shì fǎ shī bù néng tīng shòu sì qiú qí
无智人于此正法及是法师不能听受，伺求其

duǎn bàng yán wū rǔ shēng yàn lí xīn shě zhī ér qù
短，谤言污辱，生厌离心，舍之而去。”

ěr shí shì zūn zàn mí lè pú sà yán shàn zāi shàn zāi
尔时，世尊赞弥勒菩萨言：“善哉！善哉！

mí lè shàn néng yǎn shuō rú shì pì yù wú néng sì qiú shuō qí duǎn
弥勒，善能演说如是譬喻，无能伺求说其短

zhě mí lè yǐ shì yīn yuán nǚ yīng dāng zhī yǒu sì biàn cái yī
者。弥勒，以是因缘，汝应当知有四辩才，一

qiè zhū fó zhī suǒ xuān shuō yǒu sì biàn cái yī qiè zhū fó zhī suǒ zhē
切诸佛之所宣说。有四辩才，一切诸佛之所遮

zhǐ yún hé míng wéi yǒu sì biàn cái yī qiè zhū fó zhī suǒ xuān shuō suǒ
止。云何名为有四辩才一切诸佛之所宣说？所

wèi lì yì xiāngyìng fēi bú lì yì xiāngyìng yǔ fǎ xiāngyìng fēi bù
谓利益相应，非不利益相应；与法相应，非不
yǔ fǎ xiāngyìng fán nǎo miè jìn xiāngyìng fēi yǔ fán nǎo zēng zhǎng xiāng
与法相应；烦恼灭尽相应，非与烦恼增长相
yìng niè pángōng dé xiāngyìng fēi yǔ shēng sǐ guò lòu xiāngyìng mí
应；涅槃功德相应，非与生死过漏相应。弥
lè shì wéi yī qiè zhū fó zhī suǒ xuān shuō sì zhǒng biàn cái
勒，是为一切诸佛之所宣说四种辩才。

mí lè ruò bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí
“弥勒，若比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷
yù shuō fǎ zhě yīng dāng ān zhù rú shì biàn cái ruò shàn nán zǐ shàn nǚ
欲说法者，应当安住如是辩才。若善男子善女
rén děng yǒu xìn shùn xīn dāng yú shì rén ér shēng fó xiǎng zuò jiào
人等，有信顺心，当于是人而生佛想，作教
shī xiǎng yì yú shì rén tīng shòu qí fǎ hé yǐ gù shì rén suǒ shuō
师想，亦于是人听受其法。何以故？是人所说，
dāng zhī jiē shì yī qiè rú lái zhī suǒ xuān shuō yī qiè zhū fó chéng shí zhī
当知皆是一切如来之所宣说一切诸佛诚实之
yǔ mí lè ruò yǒu fěi bàng cǐ sì biàn cái yán fēi fó shuō bù
语。弥勒，若有诽谤此四辩才，言非佛说，不
shēng zūn zhòng gōng jìng zhī xīn shì rén yǐ yuàn zēng gù yú bǐ yī qiè
生尊重恭敬之心。是人以怨憎故，于彼一切
zhū fó rú lái suǒ shuō biàn cái jiē shēng fěi bàng fěi bàng fǎ yǐ zuò
诸佛如来所说辩才皆生诽谤，诽谤法已，作
huài fǎ yè zuò huài fǎ yǐ dāng duò è dào shì gù mí lè
坏法业，作坏法已，当堕恶道。是故，弥勒，
ruò yǒu jìng xìn zhū shàn nán zǐ wèi yù jiě tuō fěi bàng zhèng fǎ yè yīn
若有净信诸善男子，为欲解脱诽谤正法业因
yuán zhě bù yǐ zēng jí rén gù ér zēng jí yú fǎ bù yǐ rén guò shī
缘者，不以憎嫉人故而憎嫉于法，不以人过失
gù ér yú fǎ shēng guò bù yǐ yú rén yuàn gù ér yú fǎ yì yuàn
故而于法生过，不以于人怨故而于法亦怨。

mí lè yún hé míng wéi sì zhǒng biàn cái yī qiè zhū fó zhī suǒ
“弥勒，云何名为四种辩才一切诸佛之所
zhē zhǐ suǒ wèi fēi lì yì xiāngyìng bù yǔ lì yì xiāngyìng fēi fǎ
遮止？所谓非利益相应，不与利益相应；非法
xiāngyìng bù yǔ fǎ xiāngyìng fán nǎo xiāngyìng bù yǔ fán nǎo miè jìn
相应，不与法相应；烦恼相应，不与烦恼灭尽

xiāngyìng shēng sǐ xiāngyìng bù yǔ niè pángōng dé xiāngyìng mí lè
相应；生死相应，不与涅槃功德相应。弥勒，
shì wéi yī qiè zhū fó zhī suǒ zhē zhǐ sì zhǒng biàn cái
是为一切诸佛之所遮止四种辩才。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn rú fó suǒ shuō
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！如佛所说，
ruò yǒu biàn cái zēng zhǎng shēng sǐ fēi zhū rú lái zhī suǒ xuān shuō yún
若有辩才增长生死，非诸如来之所宣说。云
hé shì zūn shuō zhū fán nǎo néng wéi pú sà lì yì zhī shì yòu fù chēng
何世尊说诸烦恼能为菩萨利益之事，又复称
zàn shè qǔ shēng sǐ ér néng yuán mǎn pú tí fēn fǎ rú shì děng biàn
赞摄取生死而能圆满菩提分法？如是等辩，
qǐ fēi rú lái zhī suǒ shuō yé
岂非如来之所说耶？”

fó gào mí lè pú sà mā hē sà yán mí lè wǒ jīn wèn rǔ
佛告弥勒菩萨摩诃萨言：“弥勒，我今问汝，
suí rǔ yì dá ruò yǒu shuō yán pú sà wèi yù yuán mǎn chéng jiù pú tí
随汝意答。若有说言，菩萨为欲圆满成就菩提
fēn gù shè qǔ shēng sǐ yòu fù shuō yán yǐ zhū fán nǎo wéi lì yì shì
分故摄取生死。又复说言，以诸烦恼为利益事。
rú shì shuō zhě wéi yǔ lì yì xiāng yìng fēi lì yì xiāng yìng wéi yǔ
如是说者，为与利益相应？非利益相应？为与
fǎ xiāng yìng fēi fǎ xiāng yìng
法相应？非法相应？”

mí lè pú sà bó fó yán shì zūn ruò zhèng shuō zhě zé yǔ
弥勒菩萨白佛言：“世尊！若正说者，则与
yì lì xiāng yìng yǔ fǎ xiāng yìng néng lìng pú sà pú tí fēn fǎ dé yuán
义利相应、与法相应，能令菩萨菩提分法得圆
mǎn gù
满故。”

fó yán mí lè ruò shuō pú sà wèi yù yuán mǎn pú tí fēn gù
佛言：“弥勒，若说菩萨为欲圆满菩提分故
shè qǔ shēng sǐ shuō zhū fán nǎo néng wéi pú sà lì yì zhī shì rú shì
摄取生死，说诸烦恼能为菩萨利益之事。如是
biàn cái zhū fó rú lái zhī suǒ xuān shuō hé yǐ gù mí lè cǐ zhū
辩才诸佛如来之所宣说。何以故？弥勒，此诸
pú sà dé fǎ zì zài suǒ qǐ fán nǎo wú yǒu guò shī shì wéi pú sà shàn
菩萨得法自在，所起烦恼无有过失。是为菩萨善

qiǎofāngbiàn fēi zhūshēngwényuán jué jìng jiè mí lè ruò yǒu fán nǎo
巧方便，非诸声闻缘觉境界。弥勒，若有烦恼，
bù néng wèi tā zuò lì yì shì yì bù néng mǎn pú tí fēn fǎ ér fā qǐ
不能为他作利益事，亦不能满菩提分法而发起
zhě bù yǔ yì lì xiāng yìng bù yǔ fǎ xiāng yìng dàn wéi xià liè shàn
者，不与义利相应，不与法相应，但为下劣善
gēn yīn zhě pú sà yú zhōng níng shě shēn mìng yì bù suí bǐ fán nǎo ér
根因者。菩萨于中宁舍身命，亦不随彼烦恼而
xíng hé yǐ gù mí lè yǒu yì pú sà dé zhì lì gù yú zhū fán
行。何以故？弥勒，有异菩萨得智力故，于诸烦
nǎo xiàn yǒu pān yuán yǒu yì pú sà wú zhì lì gù yú zhū fán nǎo zēng
恼现有攀缘。有异菩萨无智力故，于诸烦恼增
shàng zhí zhuó
上执著。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn rú wǒ jiě fó suǒ
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！如我解佛所
shuō yì ruò zhū pú sà yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng yào yù lí zhū
说义，若诸菩萨于后末世五百岁中，乐欲离诸
yè zhàng chán fù zì wú sǔn hài ér dé jiě tuō shì rén dāng yú pú sà
业障缠缚，自无损害而得解脱。是人当于菩萨
xíng zhōng shēn shēng xìn jiě yú tā guò shī bù shēng fēn bié zhì qiú rú
行中深生信解，于他过失不生分别，志求如
lái zhēn shí gōng dé
来真实功德。”

fó yán rú shì rú shì mí lè shì gù dāng yú zhū pú sà
佛言：“如是如是。弥勒，是故当于诸菩萨
děng fāng biàn xíng zhōng shēn shēng xìn jiě hé yǐ gù huì xíng pú sà
等方便行中深生信解。何以故？慧行菩萨
fāng biàn zhī xíng nán xìn jiě gù mí lè pì rú xū tuó huán rén shì fán
方便之行难信解故。弥勒，譬如须陀洹人示凡
fū xíng rú shì fán fū yǔ xū tuó huán wèi gè chà bié fán fū yú rén
夫行。如是凡夫，与须陀洹位各差别。凡夫愚人
yǐ tān chēn chī zhī suǒ chán gù duò zhū è dào ér xū tuó huán yú tān
以贪瞋痴之所缠故堕诸恶道，而须陀洹于贪
chēn chī shàn néng liǎo dá zhōng bú duò luò sān è dào ěr mí lè
瞋痴善能了达，终不堕落三恶道耳。弥勒，
huì xíng pú sà yì fù rú shì yú tān chēn chī xí qì wèi duàn bǐ yì
慧行菩萨亦复如是，于贪瞋痴习气未断，彼亦

bié yú chū yè pú sà hé yǐ gù qí xīn bù wéi fán nǎo suǒ fù bù
别余初业菩萨。何以故？其心不为烦恼所覆，不
tóng chū yè zhū pú sà děng dùn xíng pú sà wú yǒu shàn qiǎo tóng zhū fán
同初业诸菩萨等。钝行菩萨无有善巧，同诸凡
fū bù néng chū lí mí lè huì xíng pú sà yī qiè zhòng zuì yǐ zhì
夫不能出离。弥勒，慧行菩萨，一切重罪以智
huì lì xī néng cuī miè yì bù yīn bǐ duò yú è dào mí lè pì rú
慧力悉能摧灭，亦不因彼堕于恶道。弥勒，譬如
yǒu rén yú dà huǒ jù tóu yǐ xīn mù shuò shuò tiān zhī rú shì tiān yǐ
有人于大火聚投以薪木，数数添之。如是添已，
qí yàn zhuǎn chì mí gèng zēng míng wú yǒu jìn miè mí lè huì xíng pú sà
其焰转炽弥更增明无有尽灭。弥勒，慧行菩萨
yì fù rú shì yǐ zhì huì huǒ shāo fán nǎo xīn shuò shuò tiān yú fán nǎo
亦复如是，以智慧火烧烦恼薪，数数添于烦恼
xīn mù rú shì tiān yǐ zhì huì zhī huǒ zhuǎn gèng zēng míng wú yǒu jìn miè
薪木。如是添已，智慧之火转更增明无有尽灭。
mí lè rú shì rú shì huì xíng pú sà zhì huì zhī lì shàn qiǎo fāng biàn
弥勒，如是如是，慧行菩萨智慧之力善巧方便
nán kě liǎo zhī
难可了知。”

大宝积经卷第九十一

dà bǎo jī jīng juàn dì jiǔ shí èr
大宝积经卷第九十二

táng sān zàng fǎ shī pú tí liú zhì fèng zhào yì¹³
唐三藏法师菩提流志奉 诏译¹³

fā shèng zhì yào huì dì èr shí wǔ zhī èr
发胜志乐会第二十五之二

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà bó fó yán shì zūn chū yè
尔时，弥勒菩萨摩诃萨白佛言：“世尊！初业

pú sà jì chū jiā yǐ wèi dé huì lì ér yù dé zhě dāng shě hé fǎ
菩萨既出家已，未得慧力而欲得者，当舍何法？

dāng xiū hé fǎ wèi shēng huì lì néng lìng chū shēng yǐ shēng huì lì
当修何法？未生慧力能令出生，已生慧力

néng lìng zēng zhǎng
能令增长。”

fó gào mí lè pú sà yán mí lè chū yè pú sà jì chū jiā yǐ
佛告弥勒菩萨言：“弥勒，初业菩萨既出家已，

yù lìng huì lì ér dé zēng zhǎng dāng yú lì yǎng zhī qí guò shī yīng xū
欲令慧力而得增长，当于利养知其过失，应须

shě lí ruò hào kuì nào shì sù yán huà dān zhuó shuì mián guǎng yíng zhòng
舍离。若好愤闹世俗言话，耽著睡眠广营众

wù yào zhū xì lùn rú shì guò shī jiē yīng yuǎn lí shì gù yīng shě
务，乐诸戏论，如是过失皆应远离。是故，应舍

lì yǎng xiū yú shǎo yù shě zhū kuì nào yào yú jì jìng shě zhū shì huà
利养修于少欲，舍诸愤闹乐于寂静，舍诸世话

guān yú shí yì chū yè hòu yè yuǎn lí shuì mián guān chá sī wéi suí xíng
观于实义。初夜后夜远离睡眠，观察思惟随行

xiū xí shě yú zhòng wù jí zhū xì lùn xiū chū shì dào cí niàn zhòng
修习。舍于众务及诸戏论，修出世道慈念众

shēng mí lè chū yè pú sà jì chū jiā yǐ wèi dé huì lì ér yù dé
生。弥勒，初业菩萨既出家已，未得慧力而欲得

zhě shì fǎ yīng shě shì fǎ yīng xiū hé yǐ gù mí lè bǐ zhū
者，是法应舍，是法应修。何以故？弥勒，彼诸

¹³ 大正藏：大唐三藏菩提流志奉 诏译

pú sà jì chū jiā yǐ wèi dé huì lì ér yù dé zhě bù shě lì yǎng
菩萨既出家已，未得慧力而欲得者，不舍利养，
bù xiū shǎo yù wèishēng huì lì dāng lìng chūshēng yǐ shēng huì lì néng
不修少欲，未生慧力当令出生，已生慧力能
lìng zēngzhǎng wú yǒu shì chù bù shě kuì nào bú zhù jì jìng wèi
令增长，无有是处。不舍愤闹，不住寂静，未
shēng huì lì dāng lìng chūshēng yǐ shēng huì lì néng lìng zēngzhǎng yì
生慧力当令出生，已生慧力能令增长，亦
wú shì chù bù shě shì huà bù guān shí yì wèishēng huì lì dāng lìng
无是处。不舍世话，不观实义，未生慧力当令
chūshēng yǐ shēng huì lì néng lìng zēngzhǎng wú yǒu shì chù chū yè
出生，已生慧力能令增长，无有是处。初夜
hòu yè dānzhūoshuìmiáncéng bù jué wù xì niàn sī wéi bù shězhòng wù
后夜耽著睡眠曾不觉悟，系念思惟不舍众务，
hào zhū xì lùn yú chū shì dào bù néng xiū xíng yú zhū zhòngshēng bù
好诸戏论，于出世道不能修行，于诸众生不
shēng cí niàn wèishēng huì lì dāng lìng chūshēng yǐ shēng huì lì néng
生慈念，未生慧力当令出生，已生慧力能
lìng zēngzhǎng yì wú shì chù mí lè shì gù pú sà wèi dé huì
令增长，亦无是处。弥勒，是故，菩萨未得慧
lì ér yù dé zhě yīngshě zhū fǎ dāng xū shě lí yīng xiū zhū fǎ dāng
力而欲得者，应舍诸法当须舍离，应修诸法当
xū xiū xí hé yǐ gù pú sà zhì huì cóng yīn yuánshēng ruò wú yīn
须修习。何以故？菩萨智慧从因缘生，若无因
yuánzhōng bù néngshēng yīn yuán hé hé ěr nǎi dé shēng
缘终不能生，因缘和合尔乃得生。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn yún hé míng wéi
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！云何名为

lì yǎngzhōngguò ruò guānchá shí néng lìng pú sà yào yú shǎo yù bù
利养中过？若观察时，能令菩萨乐于少欲不
shēng rè nǎo
生热恼。”

fó yán mí lè chū yè pú sà dāngguān lì yǎngshēngtān yù
佛言：“弥勒，初业菩萨当观利养生贪欲

gù dāngguān lì yǎnghuài shī zhèngniànshēngchēn huì gù dāngguān lì
故；当观利养坏失正念生瞋恚故；当观利
yǎngniàn qí dé shī shēng yú chī gù dāngguān lì yǎngnéngshēnggāo xià
养念其得失生愚痴故；当观利养能生高下

jī dù xīn gù dāngguān lì yǎng yú qīn yǒu jiā qiān lìn dānzhuóshēng
嫉妬心故；当观利养于亲友家慳吝耽著生
kuánguò gù dāngguān lì yǎngchéng jiù ài wèishēngchǎn qū gù dāng
逛惑故；当观利养成就爱味生谄曲故；当
guān lì yǎngshě sì shèngzhǒng wú cán kuì gù dāngguān lì yǎng yī qiè
观利养舍四圣种无惭愧故；当观利养一切
zhū fó suǒ bù xǔ kě shuò xí jiāo yì shēnggāomàn gù dāngguān lì
诸佛所不许可、数习憍逸生高慢故；当观利
yǎng yú shèng fú tián qǐ yú qīngmàn wéi mó dǎng gù dāngguān lì yǎng
养于胜福田起于轻慢为魔党故；当观利养
zhòng è gēnběnzū shàn huài gù dāngguān lì yǎng duō suǒ tān zhuó yóu
众恶根本诸善坏故；当观利养多所贪著犹
shuāngbáo gù dāngguān lì yǎng yú qīn yǒu jiā zhānhòu yán sè shēng yōu
霜雹故；当观利养于亲友家瞻候颜色生忧
nǎo gù dāngguān lì yǎng ài wù sǔn huài yōu xīn luàn gù dāngguān lì
恼故；当观利养爱物损坏忧心乱故；当观利
yǎng yú sì niàn chù duō suǒ wàng shī bái fǎ léi gù dāngguān lì yǎng yú
养于四念处多所忘失白法羸故；当观利养于
sì zhèng qín duō yǒu tuì shī néng lìng yī qiè tā lùn shèng gù dāngguān lì
四正勤多有退失，能令一切他论胜故；当观
lì yǎng zì yán yǐ dé shéntōng zhì huì wéi bèi shēng gù dāngguān lì
利养自言已得神通智慧违背生故；当观利
yǎng xiānhòu dé shī yuàn zēng shēng gù dāngguān lì yǎng hù xiāng chēn
养先后得¹⁴失怨憎生故；当观利养互相瞋
xián shuō qí guò è duō jué guān gù dāngguān lì yǎng wèi yú huómìng yíng
嫌说其过恶多觉观故；当观利养为于活命营
zhū shì yè jì dù sī wéi ān lè jiǎn gù dāngguān lì yǎng nǎi zhì chán
诸世业计度思惟安乐减故；当观利养，乃至禅
dìng jiě tuō sān mèi sān mó bō dǐ xīn rú yín nǚ néng tuì shī gù
定、解脱三昧、三摩钵底，心如淫女，能退失故；
dāngguān lì yǎngshě lí zhì duàn duò yú dì yù è guǐ chùshēng
当观利养舍离智断堕于地狱、饿鬼、畜生、
yán mó luó jiè zhū è dào gù dāngguān lì yǎng yǔ tí pó dá duō wū
阎摩罗界诸恶道故；当观利养与提婆达多、乌
tuó luò jiā tóng yú fǎ zhù duò è dào gù mí lì chū yè pú sà rú shì
陀洛迦同于法住堕恶道故。弥勒，初业菩萨如是

¹⁴ 大正藏：得后；永乐北藏及龙藏：后得

guānchá lì yǎngguò shī yào yú shǎo yù bù shēng rè nǎo hé yǐ gù
观察利养过失，乐于少欲不生热恼。何以故？

mí lè shǎo yù pú sà yú yī qièguò jiē xī bù shēng kānwéizhū fó
弥勒，少欲菩萨于一切过皆悉不生，堪为诸佛

qīngjìng fǎ qì ér bú xì shǔ zài jiā chū jiā zhù yú zhēn shí zuì shèng
清净法器。而不系属在家出家，住于真实最胜

yì yào bú wéi bēi xià yì bù jīng bù lí zhū è dào luò wèi gù
意乐，不为卑下亦不惊怖，离诸恶道堕落畏故；

wú néng yìng bì shě dānwèi gù zhòng mó jìng jiè dé jiě tuō gù yī qiè
无能映蔽舍耽味故；众魔境界得解脱故；一切

zhū fó zhī suǒ chēng zàn zhū tiān jí rén yì dāng ài xiàn yú zhū chán
诸佛之所称赞，诸天及人亦当爱羡。于诸禅

dìng ér bù rǎn zhuó zhù biān jì gù qí xīn zhì zhí wú yǒu chǎn qū
定而不染著，住边际故。其心质直无有谄曲，

yú wǔ yù zhōng yì bú fàng yì jiàn qí guò gù rú shuō xiū xíng néng zhù
于五欲中亦不放逸，见其过故。如说修行能住

shèng zhǒng tóng fàn xíng zhě yì dāng ài yào mí lè ruò yǒu pú sà
圣种，同梵行者亦当爱乐。弥勒，若有菩萨

zhì huì cōng mǐn yú cǐ gōng dé néng rú shì zhī yǐ shèng yì yào dāng
智慧聪敏，于此功德能如是知，以胜意乐当

shě lì yǎng yǐ shèng yì yào zhù yú shǎo yù wèi duàn tān ài ér fā qǐ
舍利养，以胜意乐住于少欲，为断贪爱而发起

gù”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn yún hé míng wéi
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！云何名为

kuì nào zhōng guò ruò guān chá shí pú sà dú chǔ xián jìng bù shēng rè
愤闹中过？若观察时，菩萨独处闲静不生热

nǎo”

fó yán mí lè chū yè pú sà yīng dāng guān chá kuì nào guò
佛言：“弥勒，初业菩萨应当观察，愤闹过

shī yǒu èr shí zhǒng ruò guān chá shí néng lìng pú sà dú chǔ xián jìng bù
失有二十种。若观察时，能令菩萨独处闲静不

shēng rè nǎo mí lè yún hé míng wéi yào yú kuì nào èr shí zhǒng guò
生热恼。弥勒，云何名为乐于愤闹二十种过？

yī zhě bú hù shēn yè èr zhě bú hù yǔ yè sān zhě bú hù
一者，不护身业；二者，不护语业；三者，不护

yì yè sì zhě duōráo tān yù wǔ zhě zēngzhǎng yú chī liù
意业；四者，多饶贪欲；五者，增长愚痴；六
zhě dānzhuó shì huà qī zhě lí chū shì yǔ bā zhě yú fēi fǎ
者，耽著世话；七者，离出世语；八者，于非法
zhōngzūnzhòng xiū xí jiǔ zhě shě lí zhèng fǎ shí zhě tiān mó
中尊重修习；九者，舍离正法；十者，天魔
bō xún ér dé qí biàn shí yī zhě yú bú fàng yì wèi céng xiū xí
波旬而得其便；十一者，于不放逸未曾修习；
shí èr zhě yú fàng yì xíng cháng huái rǎn zhuó shí sān zhě duō zhū jué
十二者，于放逸行常怀染著；十三者，多诸觉
guān shí sì zhě sǔn jiǎn duō wén shí wǔ zhě bù dé chán dìng
观；十四者，损减多闻；十五者，不得禅定；
shí liù zhě wú yǒu zhì huì shí qī zhě sù jí ér dé fēi zhū fàn xíng
十六者，无有智慧；十七者，速疾而得非诸梵行；
shí bā zhě bú ài yú fó shí jiǔ zhě bú ài yú fǎ èr shí zhě
十八者，不爱于佛；十九者，不爱于法；二十者，
bú ài yú sēng mí lè shì wéi pú sà guān yú kuì nàò èr shí zhǒng
不爱于僧。弥勒，是为菩萨观于愆闹二十种
guò”

ěr shí shì zūn chóngshuō jì yán
尔时，世尊重说偈言：

shě lí zhū tān chēn 舍离诸贪瞋	bú zhù yú kuì nàò 不住于愆闹
ruò yǒu zhuān zhù bǐ 若有专住彼	shì guò bù yīng zuò 是过不应作
jiāo màn jí jué guān 憍慢及觉观	jiē yóu kuì nàò shēng 皆由愆闹生
huài xíng wú jiè rén 坏行无戒人	chēng tàn yú kuì nàò 称叹于愆闹
yú rén yào shì lùn 愚人乐世论	tuì shī dì yī yì 退失第一义
fàng yì duō jué guān 放逸多觉观	shì guò bù yīng zuò 是过不应作
bǐ qiū shě duō wén 比丘舍多闻	yán lùn bù rú lǐ 言论不如理
sǔn jiǎn zhū chán dìng 损减诸禅定	cháng sī wéi shì jiān 常思惟世间

dān zhuó sī wéi zhě
耽 著 思 惟 者

hé dé yú jì jìng
何 得 于 寂 静

qí xīn cháng sàn yì
其 心 常 散 逸

yǒng lí yú zhèngguān
永 离 于 正 观

sù dé fēi fàn xíng
速 得 非 梵 行

xuān zá wú yí jiǎn
諠 杂 无 仪 检

yì bù céng ài fó
亦 不 曾 爱 佛

jí ài yú shèngzhòng
及 爱 于 圣 众

qì shě lí yù fǎ
弃 舍 离 欲 法

dān zhuó fēi fǎ yán
耽 著 非 法 言

wǒ cháng shě qiān shēn
我 常 舍 千 身

zhī fēn jí tóu mù
支 分 及 头 目

wèi qiú wú shàng dào
为 求 无 上 道

wén fǎ wú yàn zú
闻 法 无 厌 足

shì zhū fēi fǎ rén
是 诸 非 法 人

shǎo wén biàn yàn shě
少 闻 便 厌 舍

wǒ xī zuò guó wáng
我 昔 作 国 王

wèi qiú sì jù jì
为 求 四 句 偈

qī zǐ jí cái bǎo
妻 子 及 财 宝

xī jiē néng shī yǔ
悉 皆 能 施 与

hé yǒu yú zhì zhě
何 有 于 智 者

ér bù qín tīng fǎ
而 不 勤 听 法

wǒ cháng ¹⁵ shě yī qiè
我 常 舍 一 切

fēi fǎ zhī xì lùn
非 法 之 戏 论

wéi yú bǎi qiān jié
为 于 百 千 劫

nán dé jiě tuō gù
难 得 解 脱 故

rǔ děng yīng xīn yào
汝 等 应 欣 乐

zhì qiú wēi miào fǎ
志 求 微 妙 法

ruò yào yú jiě tuō
若 乐 于 解 脱

zuì shèng gōng dé zhě
最 胜 功 德 者

shì jiān zhū shì yè
世 间 诸 事 业

jiē suǒ bù yīng wèn
皆 所 不 应 问

yī shí wú shèng lì
衣 食 无 胜 利

yì bú zhèng niè pán
亦 不 证 涅 槃

dāng chēng tàn zuì shèng
当 称 叹 最 胜

shàn lái zhū bǐ qiū
善 来 诸 比 丘

¹⁵ 大正藏：嘗；永乐北藏及龙藏：常

yīng fū zuò lìng zuò
应敷座令坐

hù shuō zhū fǎ yào
互说诸法要

rén shēn shèn nán dé
人身甚难得

suí fēn xíng bái fǎ
随分行白法

dú sòng jí chán dìng
读诵及禅定

rǔ yīng rú shì wèn
汝应如是问

rú lái rù niè pán
如来入涅槃

yí fǎ dāng miè huài
遗法当灭坏

bǐ qiū duō fàng yì
比丘多放逸

yào zhòng qì xián jìng
乐众弃闲静

wéi yǐn shí lì yǎng
为饮食利养

zhòu yè tán shì huà
昼夜谈世话

yú rén yú mèng zhōng
愚人于梦中

jīng bù ér piāo nì
惊怖而漂溺

zì zhī duō huǐ fàn
自知多毁犯

dāng duò sān è dào
当堕三恶道

yīng shēng huān xǐ xīn
应生欢喜心

dú chǔ yú xián jì
独处于闲寂

ruò zài ā lán rě
若在阿兰若

zhì qiú wú shàng dào
志求无上道

bù yīng jiàn rén guò
不应见人过

zì wèi zuì zūn shèng
自谓最尊胜

jiāo zì fàng yì běn
憍恣放逸本

mò qīng xià liè rén
莫轻下劣人

bǐ yú yí fǎ zhōng
彼于遗法中

jiàn cì ér jiě tuō
渐次而解脱

bǐ qiū suī pò jiè
比丘虽破戒

shēn xìn yú sān bǎo
深信于三宝

shì zé jiě tuō yīn
是则解脱因

bù yīng jiàn qí guò
不应见其过

cūi fú tān chēn nán
摧伏贪瞋难

wù jīng yú fàng yì
勿惊于放逸

yú xí fǎ yīng ěr
余习法应尔

shì gù bù xū shuō
是故不须说

ruò qīng jìng bǐ qiū
若清净比丘

sì tā rén guò shī
伺他人过失

shì zuì fēi zhēn shí
是最非真实

bù míng xiū zhèng fǎ
不名修正法

rú lǐ xiū xíng zhě dāng xū zì guān chá
如理修行者 当须自观察

qiú dào zhū bǐ qiū shě lí è yán lùn
求道诸比丘 舍离恶言论

cháng yǐ huān xǐ xīn dú chǔ yú xián jìng
常以欢喜心 独处于闲静

ěr shí mí lè pú sà fù bó fó yán xī yǒu shì zūn dān
尔时，弥勒菩萨复白佛言：“希有！世尊！耽

zhuó kuì nào nǎi yǒu rú shì wú liàngguò è tuì shī gōng dé wú yǒu lì yì
著愤闹乃有如是无量过恶，退失功德无有利益，

zēngzhǎng fán nǎo duò zhū è qù yuǎn lí bái fǎ hé yǒu pú sà qiú shàn
增长烦恼堕诸恶趣远离白法。何有菩萨求善

fǎ zhě wén shì guò shī ér bú yào yú dú chǔ xián jì¹⁶ ? ”
法者，闻是过失而不乐于独处闲寂¹⁶？”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn yún hé míng wéi
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！云何名为

shì huà zhōng guò ruò guān chá shí pú sà yīng zhù jué dìng zhī yì yóu
世话中过？若观察时，菩萨应住决定之义，由

guān shì yì bù shēng rè nǎo
观是义不生热恼。”

fó yán mí lè chū yè pú sà yīng dāng guān chá shì huà guò shī
佛言：“弥勒，初业菩萨应当观察世话过失

yǒu èr shí zhǒng ruò guān chá shí néng lìng pú sà zhù jué dìng yì yóu
有二十种。若观察时，能令菩萨住决定义，由

guān shì yì bù shēng rè nǎo mí lè yún hé míng wéi yào yú shì huà èr
观是义不生热恼。弥勒，云何名为乐于世话二

shí zhǒng guò yī zhě xīn shēng jǐ ào zì bú jìng duō wén èr zhě yú
十种过？一者，心生憍恣不敬多闻；二者，于

zhū zhēng lùn duō qǐ zhí zhuó sān zhě shī yú zhèng niàn rú lǐ zuò yì
诸诤论多起执著；三者，失于正念如理作意；

sì zhě wéi suǒ bù yīng shēn duō zào dòng wǔ zhě sù jí gāo xià huài
四者，为所不应身多躁动；五者，速疾高下坏

yú fǎ rěn liù zhě xīn cháng gāng qiáng chán dìng zhì huì céng bù xūn xiū
于法忍；六者，心常刚强禅定智慧曾不熏修；

qī zhě fēi shí ér yǔ yán lùn suǒ chán bā zhě bù néng jiān gù zhèng
七者，非时而言论所缠；八者，不能坚固证

¹⁶ 大正藏：静；永乐北藏及龙藏：寂

yú shèng zhì jiǔ zhě bù wéitiānlóng zhī suǒgōngjìng shí zhě wéi
 于圣智；九者，不为天龙之所恭敬；十者，为
 biàn cái zhě cháng huái qīng jiàn shí yī zhě wéi shēn zhèng zhě zhī suǒ hē
 辩才者常怀轻贱；十一者，为身证者之所呵
 zé shí èr zhě bú zhù zhèng xìn cháng huái huǐ hèn shí sān zhě xīn
 责；十二者，不住正信常怀悔恨；十三者，心
 duō yí huò yáo dòng bù ān shí sì zhě yóu rú chāng jì suí zhú yīn
 多疑惑摇动不安；十四者，犹如倡妓¹⁷随逐音
 shēng shí wǔ zhě rǎn zhuó zhū yù suí jìng liú zhuǎn shí liù zhě bù
 声；十五者，染著诸欲随境流转；十六者，不
 guān zhēn shí fěi bàng zhèng fǎ shí qī zhě yǒu suǒ xī qiú cháng bú chèn
 观真实诽谤正法；十七者，有所希求常不称
 suì shí bā zhě qí xīn bù tiáo wéi rén qì shě shí jiǔ zhě bù zhī
 遂；十八者，其心不调为人弃舍；十九者，不知
 fǎ jiè suí shùn è yǒu èr shí zhě bù liǎo zhū gēn xì shǔ fán nǎo mí
 法界随顺恶友；二十者，不了诸根系属烦恼。弥
 lè shì wéi pú sà yào yú shì huà èr shí zhǒng guò
 勒，是为菩萨乐于世话二十种过。”

ěr shí shì zūn chóng shuō jì yán
 尔时，世尊重说偈言：

jiāo ào yú duō wén 僇傲于多闻	zhí zhuó zhū zhēng lùn 执著诸诤论
shī niàn bù zhèng zhī 失念不正知	shì míng shì huà guò 是名世话过
yuǎn lí zhèng sī wéi 远离正思惟	shēn xīn bú jì jìng 身心不寂静
tuì shī yú fǎ rěn 退失于法忍	shì míng shì huà guò 是名世话过
qí xīn bù tiáo shùn 其心不调顺	yuǎn lí shē mó tā 远离奢摩他
jí pí bō shè nà 及毗钵舍那	shì míng shì huà guò 是名世话过
bù zūn jìng shī zhǎng 不尊敬师长	ài yào yú shì lùn 爱乐于世论
zhì huì bù jiān gù 智慧不坚固	shì míng shì huà guò 是名世话过

¹⁷ 大正藏：伎；永乐北藏及龙藏：妓

zhū tiān bù gōng jìng
诸天不恭敬

lóng shén yì fù rán
龙神亦复然

tuì shī yú biàn cái
退失于辩才

shì míng shì huà guò
是名世话过

shèngzhě cháng hē zé
圣者常呵责

rú shì dān zhuó rén
如是耽著人

táng juān yú shòu mìng
唐捐于寿命

shì míng shì huà guò
是名世话过

zhū xíng jiē quē jiǎn
诸行皆缺减

yuǎn lí dà pú tí
远离大菩提

mìngzhōngshēngyōu kǔ
命终生忧苦

shì míng shì huà guò
是名世话过

yí huò xīn dòng yáo
疑惑心动摇

yóu rú fēng chuī cǎo
犹如风吹草

zhì huì bù jiān gù
智慧不坚固

shì míng shì huà guò
是名世话过

pì rú chāng jì rén
譬如倡妓人

zàn shuō tā yǒng jiàn
赞说他勇健

bǐ rén yì fù rán
彼人亦复然

shì míng shì huà guò
是名世话过

suí zhú shì yǔ yán
随逐世语言

rǎn zhuó zhū yù jìng
染著诸欲境

cháng xíng yú xié dào
常行于邪道

shì míng shì huà guò
是名世话过

xī qiú xīn bú suì
希求心不遂

chǎn qū duō zhēng lùn
谄曲多诤论

yuǎn lí yú shèng xíng
远离于圣行

shì míng shì huà guò
是名世话过

yú rén dé shǎo lì
愚人得少利

qí xīn cháng yáo dòng
其心常摇动

rú yuán hóu zào rǎo
如猿猴躁扰

shì míng shì huà guò
是名世话过

zhì huì duō tuì shī
智慧多退失

wú yǒu jué wù xīn
无有觉悟心

yú zhě suǒ shè chí
愚者所摄持

shì míng shì huà guò
是名世话过

mí huò yú yǎn ěr
迷惑于眼耳

nǎi zhì yì yì rán
乃至意亦然

cháng yǔ fán nǎo jù
常与烦恼俱

shì míng shì huà guò
是名世话过

yú rén yào shì huà
愚人乐世话

jìn shòuchángkōngguò
尽寿常空过

bù rú sī yī yì
不如思一义

huò lì wú yǒu biān
获利无有边

pì rú gān zhè wèi
譬如甘蔗味

suī bù lí pí jié
虽不离皮节

yì bù cóng pí jié
亦不从皮节

ér dé yú shèng wèi
而得于胜味

pí jié rú shì huà
皮节如世话

yì lǐ yóu shèng wèi
义理犹胜味

shì gù shě xū yán
是故舍虚言

sī wéi yú shí yì
思惟于实义

zhì huì zhū pú sà
智慧诸菩萨

néng zhī shì huà guò
能知世话过

cháng ài yào sī wéi
常爱乐思惟

dì yī yì gōng dé
第一义功德

fǎ wèi jí yì wèi
法味及义味

jiě tuō dì yī wèi
解脱第一味

shéi yǒu zhì huì zhě
谁有智慧者

xīn bù shēng¹⁸ xīn yào
心不生¹⁸欣乐

shì gù yīng qì shě
是故应弃舍

wú lì zhū yán huà
无利诸言话

cháng yào qín sī wéi
常乐勤思惟

shū shèng dì yī yì
殊胜第一义

rú shì dì yī fǎ
如是第一法

zhū fó suǒ zàn tàn
诸佛所赞叹

shì gù míng zhì rén
是故明智人

dāng yào qín xiū xí
当乐勤修习

ěr shí mí lè pú sà fù bó fó yán xī yǒu shì zūn nǎi
尔时，弥勒菩萨复白佛言：“希有！世尊！乃

néng shàn shuō shì huà guò shī sī wéi shèng yì lì yì gōng dé shì zūn
能善说世话过失，思惟胜义利益功德。世尊！

hé yǒu pú sà qiú yú rú lái zhēn shí zhì huì ér fù yào yú xū kuáng shì
何有菩萨求于如来真实智慧，而复乐于虚诞世

¹⁸ 大正藏：生不；永乐北藏及龙藏：不生

huà
话？”

ěr shí mí lè pú sà ér bó fó yán shì zūn yún hé míng
尔时，弥勒菩萨而白佛言：“世尊！云何名
wéi shuì mián zhōng guò ruò guān chá shí pú sà yīng dāng fā qǐ jīng jìn
为睡眠中过？若观察时，菩萨应当发起精进
bù shēng rè nǎo
不生热恼。”

fó yán mí lè chū yè pú sà yīng dāng guān chá shuì mián guò
佛言：“弥勒，初业菩萨应当观察睡眠过
shī yǒu èr shí zhǒng ruò guān chá shí néng lìng pú sà fā qǐ jīng jìn yì
失有二十种。若观察时，能令菩萨发起精进意
yào wú juàn mí lè yún hé míng wéi yào yú shuì mián èr shí zhǒng guò
乐无倦。弥勒，云何名为乐于睡眠二十种过？

yī zhě xiè dài lǎn duò èr zhě shēn tǐ chén zhòng sān zhě yán
一者，懈怠懒惰；二者，身体沉重；三者，颜
sè qiáo cuì sì zhě zēng zhū jí bìng wǔ zhě huǒ jiè léi ruò liù
色憔悴；四者，增诸疾病；五者，火界羸弱；六
zhě shí bù xiāo huà qī zhě tǐ shēng chuāng pào bā zhě bù
者，食不消化；七者，体生疮疱；八者，不
qín xiū xí jiǔ zhě zēng zhǎng yú chī shí zhě zhì huì léi liè
勤修习；九者，增长愚痴；十者，智慧羸劣；
shí yī zhě pí fū àn zhuó shí èr zhě fēi rén bú jìng shí sān zhě
十一者，皮肤暗浊；十二者，非人不敬；十三者，
wéi xíng yú dùn shí sì zhě fán nǎo chán fù shí wǔ zhě suí mián
为行愚钝；十四者，烦恼缠缚；十五者，随眠
fù xīn shí liù zhě bú yào shàn fǎ shí qī zhě bái fǎ jiǎn sǔn
覆心；十六者，不乐善法；十七者，白法减损；
shí bā zhě xíng xià liè xíng shí jiǔ zhě zēng xián jīng jìn èr shí zhě
十八者，行下劣行；十九者，憎嫌精进；二十者，
wéi rén qīng jiàn mí lè shì wéi pú sà yào yú shuì mián èr shí zhǒng guò
为人轻贱。弥勒，是为菩萨乐于睡眠二十种过。”

ěr shí shì zūn chóng shuō jì yán
尔时，世尊重说偈言：

shēn zhòng wú yí jiǎn xiè dài shǎo kān rèn
身重无仪捡 懈怠少堪任
yán sè wú guāng zé shì yào shuì mián guò
颜色无光泽 是乐睡眠过

bǐ rén cháng bìng nǎo
彼人常病恼

sì dà hù wéi fǎn
四大互违反

yǐn shí bù xiāo huà
饮食不消化

shēng sī bù qīng chè
声嘶不清彻

qí shēnshēng chuāng pào
其身生疮疱

zhū chóng shēng jī guān
诸虫生机关

tuì shī yú jīng jìn
退失于精进

duō mèng wú jué wù
多梦无觉悟

chī wǎng cháng zēng zhǎng
痴网常增长

chì shèng nán liáo zhì
炽盛难疗治

sǔn jiǎn yú zhì huì
损减于¹⁹智慧

zhì yì cháng xià liè
志意常下劣

bǐ zhù ā lán rě
彼住阿兰若

fēi rén dé qí biàn
非人得其便

méng kuì shī zhèng niàn
蒙愧失正念

shuō fǎ duō fèi wàng
说法多废忘

yóu chī qǐ mí huò
由痴起迷惑

qí xīn bù ān lè
其心不安乐

fēng huáng duō jī jí
风黄多积集

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

shēn tǐ wú guāng rùn
身体无光润

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

zhòu yè cháng hūn shuì
昼夜常昏睡

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

fá shǎo zhū cái bǎo
乏少诸财宝

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

yào zhuó yú zhū jiàn
乐著于诸见

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

zēng zhǎng yú yú chī
增长于愚痴

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

cháng huái xiè dài xīn
常怀懈怠心

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

fěng sòng bù tōng lì
讽诵不通利

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

zhù yú fán nǎo zhōng
住于烦恼中

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

¹⁹ 大正藏：诸；永乐北藏及龙藏：于

gōng dé jiē sǔn jiǎn
功德皆损减

chángshēng yōu huǐ xīn
常生忧悔心

zēng zhǎng zhū fán nǎo
增长诸烦恼

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

yuǎn lí zhū shàn yǒu
远离诸善友

yì bù qiú zhèng fǎ
亦不求正法

cháng xíng fēi fǎ zhōng
常行非法中

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

bù xīn qiú fǎ lè
不欣求法乐

sǔn jiǎn zhū gōng dé
损减诸功德

yuǎn lí yú bái fǎ
远离于白法

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

bǐ rén xīn qiè ruò
彼人心怯弱

héngshǎo yú huān xǐ
恒少于欢喜

zhī fēn duō léi shòu
支分多羸瘦

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

zì zhī shēn xiè dài
自知身懈怠

jī dù jīng jìn zhě
嫉妬精进者

yào shuō qí guò è
乐说其过恶

shì yào shuì mián guò
是乐睡眠过

zhì zhě liǎo qí guò
智者了其过

cháng lí yú shuìmián
常离于睡眠

yú rén zēng jiàn wǎng
愚人增见网

wú lì sǔn gōng dé
无利损功德

zhì zhě cháng jīng jìn
智者常精进

qín xiū qīng jìng dào
勤修清净道

lí kǔ dé ān lè
离苦得安乐

zhū fó suǒ chēng tàn
诸佛所称叹

shì jiān zhū jì²⁰ yì
世间诸技²⁰艺

jí chū shì gōng qiǎo
及出世工巧

jiē yóu jīng jìn lì
皆由精进力

zhì zhě yīng xiū xí
智者应修习

ruò rén qù pú tí
若人趣菩提

liǎo zhī shuì mián guò
了知睡眠过

ān zhù jīng jìn lì
安住精进力

jué wù shēng cán kuì
觉悟生惭愧

²⁰ 大正藏：伎；永乐北藏及龙藏：技

shì gù zhū zhì zhě chángshēngjīng jìn xīn
是故诸智者 常生精进心

shě lí yú shuì mián shǒu hù pú tí zhǒng
舍离于睡眠 守护菩提种

ěr shí mí lè pú sà ér bó fó yán xī yǒu shì zūn yào
尔时，弥勒菩萨而白佛言：“希有！世尊！乐

zhuóshuìmián nǎi yǒu rú shì wú liàngguò shī ruò yǒu wén zhě bù shēng yōu
著睡眠乃有如是无量过失。若有闻者，不生忧

huǐ yàn lí zhī xīn fā qǐ jīng jìn dāng zhī shì rén shèn dà yú chī ruò
悔厌离之心、发起精进，当知是人甚大愚痴。若

yǒu pú sà wèi yù zhì qiú ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí zhě wén shuō
有菩萨为欲志求阿耨多罗三藐三菩提者，闻说

rú shì zhēn shí jù yì gōng dé lì yì yú zhū shàn fǎ ér shēng xiè dài
如是真实句义功德利益，于诸善法而生懈怠，

bù qǐ jīng jìn zhù pú tí fēn wú yǒu shì chù
不起精进住菩提分，无有是处。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn yún hé míng wéi
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！云何名为

zhòng wù zhōngguò ruò guānchá shí lìng zhū pú sà bù yíngzhòng wù qín
众务中过？若观察时，令诸菩萨不营众务勤

xiū fó dào
修佛道。”

fó yán mí lè chū yè pú sà yīngdāngguānchá yào yíngzhòng
佛言：“弥勒，初业菩萨应当观察乐营众

wù èr shí zhòngguò ruò guānchá shí néng lìng pú sà bù yíngzhòng wù
务二十种过。若观察时，能令菩萨不营众务

qín xiū fó dào mí lè yún hé míng wéi èr shí zhòngguò yī zhě²¹
勤修佛道。弥勒，云何名为二十种过？一者，

dān zhuó shì jiān xià liè zhī yè èr zhě wéi zhū dú sòng xiū xíng bǐ qiū zhī
耽著世间下劣之业；二者，为诸读诵修行比丘之

suǒ qīngjiàn sān zhě yì wéi qín xiū chán dìng bǐ qiū zhī suǒ hē zé sì
所轻贱；三者，亦为勤修禅定比丘之所呵责；四

zhě xīn cháng fā qǐ wú shǐ shēng sǐ liú zhuǎn zhī yè wǔ zhě xū
者，心常发起无始生死流转之业；五者，虚

shí jū shì jí pó luó mén jìng xīn xìn shī liù zhě yú zhū cái wù xīn huái
食居士及婆罗门净心信施；六者，于诸财物心怀

²¹ 大正藏：我；永乐北藏及龙藏：者

qǔ zhuó qī zhě chángyào guǎngyíng shì jiān shì wù bā zhě niàn
 取著；七者，常乐广营世间事务；八者，念
 qí jiā yè cháng huái yōu tàn jiǔ zhě qí xìng hěn lì fā yán cū guǎng
 其家业常怀忧叹；九者，其性狠²²戾发言粗犷；
 shí zhě xīn cháng yì niàn qín xiū jiā yè shí yī zhě ài zhuó zhū wèi
 十者，心常忆念勤修家业；十一者，爱著诸味
 zēngzhǎng tān yù shí èr zhě wú lì yǎng chù bù shēng huān xǐ shí
 增长贪欲；十二者，无利养处不生欢喜；十
 sān zhě duō shēng nǎo hài zhàng ài zhī yè shí sì zhě cháng yào qīn
 三者，多生恼害障碍之业；十四者，常乐亲
 jìn zhū yōu pó sè jí yōu pó yí shí wǔ zhě dàn niàn yī shí ér dù zhòu
 近诸优婆塞及优婆夷；十五者，但念衣食而度昼
 yè shí liù zhě shuò wèn shì jiān suǒ zuò shì yè shí qī zhě cháng
 夜；十六者，数问世间所作事业；十七者，常
 yào fā qǐ fēi fǎ yǔ yán shí bā zhě shì yíng zhòng wù ér qǐ jiāo màn
 乐发起非法语言；十八者，恃营众务而起憍慢；
 shí jiǔ zhě dàn qiú rén guò bú zì guān chá èr shí zhě yú shuō fǎ
 十九者，但求人过不自观察；二十者，于说法
 zhě xīn huái qīng jiàn mí lì shì wéi pú sà yào yíng zhòng wù èr shí zhǒng
 者心怀轻贱。弥勒，是为菩萨乐营众务二十种
 guò
 过。”

ěr shí shì zūn chóng shuō jì yán
 尔时，世尊重说偈言：

ān zhù xià liè yè	yuǎn lí shū shèng xíng
安住下劣业	远离殊胜行
tuì shī dà lì yì	shì míng zhòng wù guò
退失大利益	是名众务过
yào dú sòng bǐ qiū	jí xiū chán dìng zhě
乐读诵比丘	及修禅定者
yī qiè jiē hē zé	shì míng zhòng wù guò
一切皆呵责	是名众务过
cháng xíng shēng sǐ yè	shě lí jiě tuō yīn
常行生死业	舍离解脱因
xū shòu yú xìn shī	shì míng zhòng wù guò
虚受于信施	是名众务过

²² 大正藏：佞；永乐北藏及龙藏：狠

yào shòu zhū cái bǎo
乐受诸财宝

bù dé shēng yōu nǎo
不得生忧恼

zhù yú xià liè xíng
住于下劣行

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

shì rén duō ài rǎn
是人多爱染

wǎng lái yín nǚ jiā
往来淫女家

rú niǎo rù fán lóng²³
如鸟入樊笼²³

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

cháng yōu tàn jiā yè
常忧叹家业

héng huái rè nǎo xīn
恒怀热恼心

chū yán rén bú xìn
出言人不信

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

bú shòu zūn zhě jiào
不受尊者教

wéi jù ér qīng jiàn
违拒而轻贱

huǐ fàn qīng jìng jiè
毁犯清净戒

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

qí xīn duō yì xiǎng
其心多忆想

qín yíng yú shì yè
勤营于世业

bù néng xiū zhì duàn
不能修智断

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

tān xīn héng chì shèng
贪心恒炽盛

yào zhuó yú zhū wèi
乐著于诸味

céng wú zhī zú xīn
曾无知足心

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

dé lì shēng huān xǐ
得利生欢喜

wú lì biàn yōu nǎo
无利便忧恼

tān lìn wú rén xīn
贪吝无仁心

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

nǎo hài wú cí mǐn
恼害无慈愍

zēng zhǎng zhū è yè
增长诸恶业

ài màn xiāng chán fù
爱蔓相缠缚

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

yuǎn lí yú shī zhǎng
远离于师长

qīn jìn è zhī shí
亲近恶知识

bīn chì chí jiè rén
摈斥持戒人

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

²³ 大正藏：龙；永乐北藏及龙藏：笼

zhòu yè wú yú xiǎng
昼夜无余想

bù yào zhū gōng dé
不乐诸功德

cháng wèn shì jiān zhì
常问世间智

dān ài yú xié shuō
耽爱于邪说

zì shì zhī zhòng wù
自恃知众务

yóu rú kuáng zuì rén
犹如狂醉人

cháng sì qiú tā duǎn
常伺求他短

qīng huǐ yǒu dé rén
轻毁有德人

rú shì yú chī zhě
如是愚痴者

qīng màn shuō fǎ zhě
轻慢说法者

rú shì xià liè yè
如是下劣业

hé yǒu zhì huì rén
何有智慧人

qīng jìng shū shèng yè
清净殊胜业

shì gù yǒu zhì rén
是故有智人

ruò yào xià liè yè
若乐下劣业

rú rén shě duō cái
如人舍多财

shì gù míng zhì rén
是故明智人

yīng qiú shèng shàng fǎ
应求胜上法

wéi niàn qiú yī shí
唯念求衣食

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

bú yào chū shì yán
不乐出世言

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

qīng màn zhū bǐ qiū
轻慢诸比丘

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

bú zì jiàn qí guò
不自见其过

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

wú yǒu shàn fāng biàn
无有善方便

shì míng zhòng wù guò
是名众务过

jù zú zhū guò shī
具足诸过失

ài yào ér xiū xí
爱乐而修习

jù zú zhū gōng dé
具足诸功德

ài yào cháng xiū xí
爱乐常修习

zhì zhě dāng hē zé
智者当呵责

tān qiú yú shǎo fēn
贪求于少分

dāng shě xià liè yè
当舍下劣业

zhū fó cháng chēng tàn
诸佛常称叹

ěr shí mí lì pú sà ér bó fó yán xī yǒu shì zūn bǐ
尔时，弥勒菩萨而白佛言：“希有！世尊！彼

zhū pú sà shě lí shūshèngjīng jìn zhī yè ér nǎi fā qǐ xià liè zhī shì
诸菩萨舍离殊胜精进之业，而乃发起下劣之事，
dāng zhī shì rén shèn wéi shǎo zhì jué huì wēi qiǎn
当知是人甚为少智觉慧微浅。”

fó gào mí lè pú sà yán mí lè wǒ jīn shí yángào rǔ ruò
佛告弥勒菩萨言：“弥勒，我今实言告汝，若
yǒu pú sà bù xiū zhū xíng bú duàn fán nǎo bù xí chán sòng bù qiú
有菩萨不修诸行，不断烦恼，不习禅诵，不求
duō wén wǒ shuō shì rén fēi chū jiā zhě mí lè ruò yǒu qín xiū zhì duàn
多闻，我说是人非出家者。弥勒，若有勤修智断
xíng zhě zhì chūshēng zhě zhì chéng jiù zhě bú zuò shì yè yíng zhòng
行者、智出生者、智成就者、不作世业营众
wù zhě wǒ yuē shì rén zhù rú lái jiào ruò yǒu pú sà yào zuò shì yè yíng
务者，我说是人住如来教。若有菩萨乐作世业营
yú zhòng wù wéi suǒ bù yīng wǒ shuō shì rén zhù yú shēng sǐ shì gù
于众务，为所不应，我说是人住于生死，是故
pú sà bù yīng qīn jìn mí lè ruò yǒu pú sà duō yíng zhòng wù zào
菩萨不应亲近。弥勒，若有菩萨多营众务，造
qī bǎo tǎ biàn mǎn sān qiān dà qiān shì jiè rú shì pú sà bù néng lìng
七宝塔遍满三千大千世界。如是菩萨不能令
wǒ ér shēng huān xǐ yì fēi gòng yǎng gōng jìng yú wǒ mí lè ruò
我而生欢喜，亦非供养恭敬于我。弥勒，若
yǒu pú sà yú bō luó mì xiāng yìng zhī fǎ nǎi zhì shòu chí yī sì jù jì
有菩萨于波罗蜜相应之法，乃至受持一四句偈，
dú sòng xiū xíng wéi rén yǎn shuō shì rén nǎi wéi gòng yǎng yú wǒ hé yǐ
读诵修行为人演说，是人乃为供养于我。何以
gù zhū fó pú tí cóng duō wén shēng bù cóng zhòng wù ér dé shēng
故？诸佛菩提从多闻生，不从众务而得生
yě mí lè ruò yǒu pú sà qín yíng zhòng wù lìng bǐ dú sòng xiū xíng
也。弥勒，若有菩萨勤营众务，令彼读诵修行
yǎn shuō zhū pú sà děng yíng yú zhòng wù dāng zhī shì rén zēng zhǎng yè
演说诸菩萨等营于众务，当知是人增长业
zhàng wú zhū fú lì hé yǐ gù rú shì suǒ shuō sān zhǒng fú yè yī
障无诸福利。何以故？如是所说三种福业，一
qiè jiē cóng zhì huì ér shēng shì gù mí lè yíng shì pú sà yú bǐ dú
切皆从智慧而生。是故弥勒，营事菩萨于彼读
sòng xiū xíng yǎn shuō zhū pú sà suǒ bù yīng zhàng ài wéi zuò liú nán dú
诵修行演说诸菩萨所，不应障碍为作留难读

sòng xiū xíng yǎn shuō pú sà yú xiū chán dìng zhū pú sà suǒ bù yīng zhàng
诵修行演说菩萨。于修禅定诸菩萨所，不应障
ài wèi zuò liú nán mí lè ruò yī yán fú tí yíng shì pú sà yú yī
碍为作留难。弥勒，若一阎浮提营事菩萨，于一
dú sòng xiū xíng yǎn shuō pú sà zhī suǒ yīng dāng qīn jìn gòng yǎng chéng shì
读诵修行演说菩萨之所，应当亲近供养承事。
ruò yī yán fú tí dú sòng xiū xíng yǎn shuō zhū pú sà děng yú yī qín xiū
若一阎浮提读诵修行演说诸菩萨等，于一勤修
chán dìng pú sà yì dāng qīn jìn gòng yǎng chéng shì rú shì shàn yè
禅定菩萨，亦当亲近供养承事。如是善业，
rú lái suí xǐ rú lái yuè kě ruò yú qín xiū zhì huì pú sà chéng shì
如来随喜，如来悦可。若于勤修智慧菩萨承事
gòng yǎng dāng huò wú liàng fú dé zhī jù hé yǐ gù zhì huì zhī yè
供养，当获无量福德之聚。何以故？智慧之业
wú shàng zuì shèng chāo guò yī qiè sān jiè suǒ xíng shì gù mí lè ruò
无上最胜，超过一切三界所行。是故弥勒，若
yǒu pú sà fā qǐ jīng jìn yú zhì huì zhōng dāng qín xiū xí
有菩萨发起精进，于智慧中当勤修习。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn rú lái shàn shuō
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！如来善说

chū yè pú sà yào yú kuì nào shì huà shuì mián zhòng wù guò shī
初业菩萨乐于愤闹、世话、睡眠、众务过失。
shì zūn yún hé míng wéi xì lùn zhōng guò ruò guān chá shí lìng zhū pú
世尊！云何名为戏论中过？若观察时，令诸菩
sà dāng dé zhù yú jì jìng wú zhū zhēng lùn
萨²⁴当得住于寂静无诸诤论。”

fó yán mí lè chū yè pú sà xì lùn guò shī wú liàng wú biān
佛言：“弥勒，初业菩萨戏论过失无量无边，

wǒ jīn lüè shuō yǒu èr shí zhǒng yún hé míng wéi èr shí zhǒng guò yī
我今略说有二十种。云何名为二十种过？一
zhě yú xiàn zài shēng duō zhū kǔ nǎo èr zhě zēng zhǎng chēn huì tuì
者，于现在生多诸苦恼；二者，增长瞋恚退
shī rěn rǔ sān zhě wéi zhū yuàn duì zhī suǒ nǎo hài sì zhě mó jí
失忍辱；三者，为诸怨对之所恼害；四者，魔及
mó mín jiē shēng huān xǐ wǔ zhě wèi shēng shàn gēn jiē xī bù shēng
魔民皆生欢喜；五者，未生善根皆悉不生；

²⁴ 大正藏：菩萨；永乐北藏及龙藏：令诸菩萨

liù zhě yǐ shēngshàngēnnénglìng tuì shī qī zhě zēngzhū dǒuzhēng
六者，已生善根能令退失；七者，增诸斗诤
yuàn jìng zhī xīn bā zhě zào zuò dì yù è qù zhī yè jiǔ zhě dāng
怨竞之心；八者，造作地狱恶趣之业；九者，当
dé chǒu lòu bú shàn zhī guǒ shí zhě shé bù róuruǎnyán cí jiǎn sè
得丑陋不善之果；十者，舌不柔软言词蹇涩；
shí yī zhě suǒ shòu jiào fǎ bù néng yì chí shí èr zhě yú wèi wén
十一者，所受教法不能忆持；十二者，于未闻
jīng wén zhī bú wù shí sān zhě zhū shàn zhī shí jiē xī shě lí shí sì
经闻之不悟；十三者，诸善知识皆悉舍离；十四
zhě zhū è zhī shí sù dāng zhí yù shí wǔ zhě xiū xíng yú dào nán dé
者，诸恶知识速当值遇；十五者，修行于道难得
chū lí shí liù zhě bú yuè yǔ yǔ shuò shuò cháng wén shí qī zhě
出离；十六者，不悦意语数数常闻；十七者，
zài zài suǒ shēng duō zhū yí huò shí bā zhě cháng shēng nán chù bù wén
在在所生多诸疑惑；十八者，常生难处不闻
zhèng fǎ shí jiǔ zhě xiū xíng bái fǎ duō yǒu zhàng ài èr shí zhě
正法；十九者，修行白法多有障碍；二十者，
yú suǒ shòu yòng duō zhū yuàn jí mí lè shì wéi pú sà dān zhuó xì lùn
于所受用多诸怨嫉。弥勒，是为菩萨耽著戏论
èr shí zhǒng guò”
二十种过。”

ěr shí shì zūn chóng shuō jì yán
尔时，世尊重说偈言：

xiàn shēng cháng kǔ nǎo 现生常苦恼	lí rěn duō chēn huì 离忍多瞋恚
yuàn chóu shēng hài xīn 怨讎生害心	shì míng xì lùn guò 是名戏论过
mó jí mó juàn shǔ 魔及魔眷属	jiē shēng huān xǐ xīn 皆生欢喜心
sàng shī zhū shàn fǎ 丧失诸善法	shì míng xì lùn guò 是名戏论过
wèi shēng shàn bù shēng 未生善不生	cháng zhù yú dǒuzhēng 常住于斗诤
zào yú è qù yè 造于恶趣业	shì míng xì lùn guò 是名戏论过

shēn xíng²⁵ duō chǒu lòu
身形²⁵多丑陋

fā yán cháng jiǎn sè
发言常蹇涩

wén fǎ bù néng chí
闻法不能持

cháng lí zhū shàn yǒu
常离诸善友

zhí yù è zhī shí
值遇恶知识

cháng wén bú shùn yǔ
常闻不顺语

suí bǐ suǒ shēng chù
随彼所生处

yú fǎ bù néng liǎo
于法不能了

chángshēng bā nànzōng
常生八难中

jù zú wú lì yì
具足无利益

yú shàn duō zhàng ài
于善多障碍

suǒ shòu duō yuàn jí
所受多怨嫉

rú shì zhū guò shī
如是诸过失

shì gù yǒu zhì rén
是故有智人

rú shì xì lùn zhě
如是戏论者

shì gù yǒu zhì rén
是故有智人

xì lùn zhēng lùn chù
戏论诤论处

zhì zhě yīng yuǎn lí
智者应远离

shēng yú xià liè jiā
生于下劣家

shì míng xì lùn guò
是名戏论过

huò wén bú rù ěr
或闻不入耳

shì míng xì lùn guò
是名戏论过

yú dào nán chū lí
于道难出离

shì míng xì lùn guò
是名戏论过

cháng huái yí huò xīn
常怀疑惑心

shì míng xì lùn guò
是名戏论过

yuǎn lí wú nán chù
远离无难处

shì míng xì lùn guò
是名戏论过

tuì shī zhèng sī wéi
退失正思惟

shì míng xì lùn guò
是名戏论过

jiē yīn xì lùn shēng
皆因戏论生

sù jí dāng yuǎn lí
速疾当远离

nán zhèng dà pú tí
难证大菩提

yì yīng bù qīn jìn
亦应不亲近

duō qǐ zhū fán nǎo
多起诸烦恼

dāng qù bǎi yóu xún
当去百由旬

yì bú jìn yú bǐ
亦不近于彼

shì gù chū jiā rén
是故出家人

rǔ děng wú tián zhái
汝等无田宅

nǎi zhì róng wèi děng
乃至荣位等

chū jiā zhù jì jìng
出家住寂静

zhū xiān xián jìng shì
诸仙咸敬事

rú shì xì lùn zhě
如是戏论者

dāng duò yú è qù
当堕于恶趣

qiú jìn jí xì fù
囚禁及系缚

rú shì děng zhū kǔ
如是等诸苦

rú shì xì lùn zhě
如是戏论者

míng chēng bù zēng zhǎng
名称不增长

ruò shě yú zhēng lùn
若舍于诤论

juàn shǔ bù guāi lí
眷属不乖离

yú shèng dé qīng jìng
于乘得清净

cūi fú yú mó jūn
摧伏于魔军

zhēng lùn duō zhū guò
诤论多诸过

ruò yǒu xiū háng zhě
若有修行者

zào lì zhū shè zhái
造立诸舍宅

bù yīng zhù zhēng lùn
不应住诤论

qī zǐ jí tóng pú
妻子及僮仆

hé yuán xīng zhēng lùn
何缘兴诤论

shēn bèi yú fǎ fú
身被于法服

dāng xiū rěn rǔ xīn
当修忍辱心

zēng zhǎng dú hài xīn
增长毒害心

shì gù yīng xiū rěn
是故应修忍

xíng hài ér chuí chǔ
刑害而捶楚

jiē yóu zhēng lùn shēng
皆由诤论生

cháng yù è zhī shí
常遇恶知识

céng wú huān xǐ xīn
曾无欢喜心

wú néng sì qí biàn
无能伺其便

dāng yù yú shàn yǒu
当遇于善友

yè zhàng jìn wú yú
业障尽无余

qín xiū rěn rǔ xíng
勤修忍辱行

wú zhēng jù gōng dé
无诤具功德

dāng zhù yú rěn rǔ
当住于忍辱

ěr shí mí lè pú sà fù bó fó yán xī yǒu shì zūn nǎi
尔时，弥勒菩萨复白佛言：“希有！世尊！乃

néngshànshuō rú shì guò shī lìng zhū pú sà shēng jué wù xīn shì zūn
能善说如是过失，令诸菩萨生觉悟心。世尊！

yú hòu mò shì wǔ bǎi suì zhōng pō yǒu pú sà wénshuō rú shì zhēng lùn
于后末世五百岁中，颇有菩萨闻说如是诤论

guò shī néngshēngyōu huǐ lí fán nǎo fǒu
过失，能生忧悔离烦恼不？”

fó gào mí lè pú sà yán mí lè yú hòu mò shì wǔ bǎi suì
佛告弥勒菩萨言：“弥勒，于后末世五百岁

zhōng shǎoyǒu pú sà néngshēngyōu huǐ shě lí fán nǎo duōyǒu pú sà
中，少有菩萨能生忧悔舍离烦恼。多有菩萨

qí xīn gāngqiáng bù xiāngzūn jìng huáizēngshàngmàn hù xiāng shì fēi
其心刚强不相尊敬，怀增上慢互相是非。

wénshuō rú shì shēnshēn yì qù shūshènggōng dé suī fù shòu chí dú sòng
闻说如是甚深义趣殊胜功德，虽复受持读诵

yǎnshuō yóu shì pú sà yè zhàngshēnzhòng bù néng dé shēngshūshèng
演说，由是菩萨业障深重，不能得生殊胜

gōng dé biàn yú shì jīng yí huò bú xìn bú fù shòu chí wèi rén yǎnshuō
功德，便于是经疑惑不信，不复受持为人演说。

shí mó bō xúnjiàn shì shì yǐ wèikuánghuò gù zuò bǐ qiū xiàng lái
时，魔波旬见是事已，为诳惑故作比丘像，来

dào qí suǒzuò²⁶ rú shì yán cǐ zhū jīngdiǎn jiē shì shì sù shàn wén cí
到其所作²⁶如是言：“此诸经典皆是世俗善文词

zhě zhī suǒ zhì zào fēi shì rú lái zhī suǒ xuānshuō hé yǐ gù cǐ jīng
者之所制造，非是如来之所宣说。何以故？此经

suǒshuōgōng dé lì yì rǔ jiē bù dé yóu mó bō xún rú shì kuánghuò
所说功德利益汝皆不得。”由魔波旬如是诳惑，

yú cǐ kōngxìng yì lì xiāngyìngshēnshēn qì jīng xīn shēng yí huò qǐ zhū
于此空性义利相应甚深契经，心生疑惑起诸

zhēng lùn bú fù shòu chí dú sòng yǎnshuō mí lè bǐ zhū yú rén bù
诤论，不复受持读诵演说。弥勒，彼诸愚人不

néngliǎo zhī yóu zì yè gù bù néng huò²⁷ bǐ shūshènggōng dé zì yè
能了知，由自业故不能获²⁷彼殊胜功德，自业

xiāo yǐ jué dìngdāng dé rú shì gōng dé
消已决定当得如是功德。”

ěr shí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn rú fó suǒshuō
尔时，弥勒菩萨白佛言：“世尊！如佛所说，

²⁶ 大正藏：说；永乐北藏及龙藏：作

²⁷ 大正藏：护；永乐北藏及龙藏：获

ā mí tuó fó jí lè shì jiè gōng dé lì yì ruò yǒu zhòng shēng fā shí
阿弥陀佛极乐世界功德利益。若有众生发十
zhǒng xīn suí yī yī xīn zhuānniànxiàng yú ā mí tuó fó shì rén mìng
种心，随一一心专念向于阿弥陀佛，是人命
zhōngdāng dé wǎngshēng bǐ fó shì jiè shì zūn hé děng míng wéi fā shí
终当得往生彼佛世界。世尊！何等名为发十
zhǒng xīn yóu shì xīn gù dāng dé wǎngshēng bǐ fó shì jiè
种心？由是心故，当得往生彼佛世界。”

fó gào mí lè pú sà yán mí lè rú shì shí xīn fēi zhū fán
佛告弥勒菩萨言：“弥勒，如是十心，非诸凡
yú bú shànzhàng fū jù fánǎozhě zhī suǒnéng fā hé děng wéi shí
愚不善丈夫具烦恼者之所能发。何等为十？
yī zhě yú zhūzhòngshēng qǐ yú dà cí wú sǔn hài xīn èr zhě yú
一者，于诸众生起于大慈无损害心；二者，于
zhūzhòngshēng qǐ yú dà bēi wú bī nǎo xīn sānzhě yú fó zhèng fǎ
诸众生起于大悲无逼恼心；三者，于佛正法
bù xī shēnmìngyàooshǒu hù xīn sì zhě yú yī qiè fǎ fā shēngshèng
不惜身命乐守护心；四者，于一切法发生胜
rěn wú zhí zhuó xīn wǔ zhě bù tān lì yǎnggōngjìng zūnzhòngjìng yì yào
忍无执著心；五者，不贪利养恭敬尊重净意乐
xīn liù zhě qiú fó zhǒng zhì yú yī qiè shí wú wàng shī xīn qī zhě
心；六者，求佛种智于一切时无忘失心；七者，
yú zhūzhòngshēng zūnzhònggōngjìng wú xià liè xīn bā zhě bù zhuó shì
于诸众生尊重恭敬无下劣心；八者，不著世
lùn yú pú tí fēnshēng jué dìng xīn jiǔ zhě zhòngzhūshàngēn wú yǒu zá
论于菩提分生决定心；九者，种诸善根无有杂
rǎnqīngjìng zhī xīn shí zhě yú zhū rú lái shě lí zhūxiàng qǐ suí niàn
染清净之心；十者，于诸如来舍离诸相起随念
xīn mí lè shì míng pú sà fā shí zhǒng xīn yóu shì xīn gù dāng
心。弥勒，是名菩萨发十种心。由是心故，当
dé wǎngshēng ā mí tuó fó jí lè shì jiè mí lè ruò rén yú cǐ shí
得往生阿弥陀佛极乐世界。弥勒，若人于此十
zhǒng xīn zhōng suí chéng yī xīn yào yù wǎngshēng bǐ fó shì jiè ruò
种心中随成一心，乐欲往生彼佛世界，若
bù dé shēng wú yǒu shì chù
不得生无有是处。”

ěr shí zūnzhě ā nán bó fó yán xī yǒu shì zūn nǎi néng
尔时，尊者阿难白佛言：“希有！世尊！乃能

kāi shì yǎnshuō rú lái zhēn shí gōng dé fā qǐ pú sà shūshèng zhì yào
开示演说如来真实功德，发起菩萨殊胜志乐。

shì zūn dāng hé míng cǐ jīng wǒ děng yún hé shòu chí
世尊！当何名此经？我等云何受持？”

fó gào ā nányán cǐ jīng míng wéi fā qǐ pú sà shūshèng zhì
佛告阿难言：“此经名为‘发起菩萨殊胜志

yào yì míng mí lè pú sà suǒ wèn yǐ shì míng zì rǔ dāng shòu
乐’，亦名‘弥勒菩萨所问’，以是名字汝当受
chí
持。”

fó shuō cǐ jīng yǐ mí lè pú sà jí zhū shēng wén yī qiè shì
佛说此经已，弥勒菩萨及诸声闻，一切世

jiāntiān rén ā xiū luó qián tà pó děng wén fó suǒ shuō jiē
间天、人、阿修罗、乾闥婆等，闻佛所说，皆

dà huān xǐ xìn shòu fèng xíng
大欢喜，信受奉行。

大宝积经卷第九十二

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán 补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán 补阙圆满真言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán 普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mǐ mó nǎng sà wǎ hē mó hē zhuó jiā là
唵.娑麼啰.娑麼啰.弭麼曩.萨嚩诃.摩诃斫迦啰
wǎ hòng
嚩吽.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó mí lè pú sà mó hē sà
南無弥勒菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó hù fǎ zhū tiān pú sà
南無护法诸天菩萨 (合掌三称)

lǐ fó fā yuàn wén
礼佛发愿文

(一遍)

guī mìng shí fāng tiáo yù shī yǎn yáng qīng jìng wēi miào fǎ
归命十方调御师 演扬清净微妙法

sān shèng sì guǒ jiě tuō sēng yuàn cì cí bēi āi shè shòu
三乘四果解脱僧 愿赐慈悲哀摄受

dàn zì wéi zhēn xìng wǎng rù mí liú suí shēng sǐ yǐ
但(某甲)自违真性，枉入迷流。随生死以

piāo chén zhú sè shēng ér tān rǎn shí chán shí shǐ jī chéng yǒu lòu
飘沉，逐色声而贪染。十缠十使，积成有漏

zhī yīn liù gēn liù chén wàng zuò wú biān zhī zuì mí lún kǔ hǎi
之因；六根六尘，妄作无边之罪。迷沦苦海，

shēn nì xié tú zhuó wǒ dān rén jǔ wǎng cuò zhí lěi shēng yè zhàng
深溺邪途。著我耽人，举枉措直。累生业障，

yī qiè qiān yóu yǎng sān bǎo yǐ cí bēi lì yī xīn ér chàn huǐ
一切愆尤。仰三宝以慈悲，沥一心而忏悔。

suǒ yuàn néng rén zhēng bá shàn yǒu tí xié chū fán nǎo zhī shēn
所愿能仁拯拔，善友提携。出烦恼之深

yuán dào pú tí zhī bǐ àn cǐ shì fú jī mìng wèi gè yuàn chāng
源，到菩提之彼岸。此世福基命位，各愿昌

lóng lái shēng zhì zhǒng líng miáo tóng xī zēng xiù shēng féng zhōng guó
隆；来生智种灵苗，同希增秀。生逢中国，

zhǎng yù míng shī zhèng xìn chū jiā tóng zhēn rù dào liù gēn tōng lì
长遇明师。正信出家，童真入道。六根通利，

sān yè chún hé bù rǎn shì yuán cháng xiū fàn xíng zhí chí jìn jiè
三业纯和。不染世缘，常修梵行。执持禁戒，

chén yè bù qīn yán hù wēi yí yuān fēi wú sǔn bù féng bā nàn
尘业不侵。严护威仪，娟飞无损。不逢八难，

bù quē sì yuán bō rě zhì yǐ xiàn qián pú tí xīn ér bú tuì xiū
不缺四缘。般若智以现前，菩提心而不退。修

xí zhèng fǎ liǎo wù dà shèng kāi liù dù zhī xíng mén yuè sān qí zhī
习正法，了悟大乘。开六度之行门，越三祇之

jié hǎi jiàn fǎ chuáng yú chù chù pò yí wǎng yú chóng chóng xiáng
劫海。建法幢于处处，破疑网于重重。降

fú zhòng mó shàolóng sānbǎo chéng shì shí fāngzhū fó wú yǒu pí
伏众魔，绍隆三宝。承事十方诸佛，无有疲
láo xiū xué yī qiè fǎ mén xī jiē tōng dá guǎng zuò fú huì pǔ
劳。修学一切法门，悉皆通达。广作福慧，普
lì chén shā dé liù zhǒng zhī shéntōng yuán yī shēng zhī fó guǒ rán
利尘沙。得六种之神通，圆一生之佛果。然
hòu bù shě fǎ jiè biàn rù chén láo děngguān yīn zhī cí xīn xíng pǔ
后不舍法界，遍入尘劳。等观音之慈心，行普
xián zhī yuàn hǎi tā fāng cǐ jiè zhú lèi suí xíng yìng xiàn sè shēn
贤之愿海。他方此界，逐类随形。应现色身，
yǎnyáng miào fǎ ní lí kǔ qù è guǐ dào zhōng huò fàng dà guāng
演扬妙法。泥犁苦趣，饿鬼道中，或放大光
míng huò xiàn zhū shén biàn qí yǒu jiàn wǒ xiàng nǎi zhì wén wǒ míng
明，或现诸神变，其有见我相，乃至闻我名，
jiē fā pú tí xīn yǒng chū lún huí kǔ huǒ huò bīng hé zhī dì biàn
皆发菩提心，永出轮回苦。火镬冰河之地，变
zuò xiāng lín yǐn tóng shí tiě zhī tú huà shēng jìng tǔ pī máo dài jiǎo
作香林；饮铜食铁之徒，化生净土。披毛戴角，
fù zhài hán yuàn jìn bà xīn suān xián zhān lì lè jí yì shì ér xiàn
负债含怨，尽罢辛酸，咸沾利乐。疾疫世而现
wéi yào cǎo jiù liáo chén kē jī jǐn shí ér huà zuò dào liáng jì zhū
为药草，救疗沉痾；饥谨时而化作稻粱，济诸
pín nǐ dàn yǒu lì yì wú bù xīng chóng cì qī lěi shì yuān qīn
贫馁。但有利益，无不兴崇。次期累世冤亲，
xiàn cún juàn shǔ chū sì shēng zhī gǔ mò shě wàn jié zhī ài chán děng
现存眷属，出四生之汨没，舍万劫之爱缠。等
yǔ hán shēng qí chéng fó dào xū kōng yǒu jìn wǒ yuàn wú qióng
与含生，齐成佛道。虚空有尽，我愿无穷。
qíng yǔ wú qíng tóng yuán zhǒng zhì
情与无情，同圆种智。

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

sān guī yī
三皈依

(一遍)

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú
自皈依佛，当愿众生，体解大道，发无

shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
上心；自皈依法，当愿众生，深入经藏，

zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng
智慧如海；自皈依僧，当愿众生，统理大众，

yī qiè wú ài hé nánshèngzhòng
一切无碍。和南圣众。

此咒置经书中可灭误跨之罪

南无护法韦驮尊天菩萨

